

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Poslanica sv. očeta za postni čas 1990 Izjava slovenskih škofov o narodni spravi

VPRAŠANJE BEGUNCEV

Predragi bratje in sestre v Kristusu!
Letos bi se rad posebno močno ustavil pred skupnim razmišljanjem o vprašanju beguncev in azilantov. Njihov dotok dejansko narašča in predstavlja žalostno resničnost v našem svetu, ki ne zaobema le nekaterih pokrajin, pač pa se vedno bolj razteza na vse kontinente.

Ljudje brez domovine, begunci prosijo za sprejetje v drugih deželah sveta, v naši skupni hiši; toda le malokaterim izmed njih je dovoljena vrnitev v rodne kraje zaradi spremenjenih notranjih okoliščin; za druge se nadaljuje prežalosten položaj odhoda, negotovosti in zaskrbljujoče iskanje primerne nastavitve. Med njimi so otroci, ženske, vdove, pogosto razkosane družine, mladi, ki jim je uničena njihova prihodnost, odrasli, iztrgani iz svojega poklica, oropani sleherne materialne dobrine, hiše in domovine.

IZPRAŠAJMO SI VEST

Spričo obširnosti in pomembnosti tega vprašanja se morajo vsi otroci Cerkve čutiti nagovorjene kot učenci Kristusa, ki je sam hotel biti begunec, in prinašalci njegovega evangelija. Vrh tega se je Kristus sam hotel dati spoznati in istovetiti na tisti pretresljivi strani evangelija, ki jo v latinski Cerkvi beremo v ponedeljek prvega postnega tedna, s slehernim beguncem: »Bil sem tujec in ste me sprejeli. Bil sem tujec in me niste sprejeli« (Mt 25,35 in 43).

Te Kristusove besede nas morajo privedi do natančnega izpraševanja vesti o našem stališču do beguncev in pribežnikov. Te najdemo dejansko vsak dan na tolikih župnijah; postali so zares naši bližnji, naši najbližji. Zato potrebujejo ljubezni, pravičnosti in solidarnosti vseh kristjanov.

PRAVICE BEGUNCEV

Zato obračam na vas, posamezni člani in posamezne skupnosti katoliške Cerkve, svojo nujno spodbudo za ta postni čas, da poiščete vse možnosti, ki obstajajo, da pomagata bratom in sestram v begunstvu in sprožite primerne dejavnosti sprejemanja, da pospešite njihovo vključitev v civilno družbo in jim pokažete odprto in toplo srce.

Skrb za begunce je treba pospeševati, ponovno uveljavljati in poudarjati človekove splošno priznane pravice in zahtevati, da bodo tudi te dejansko uresničene. Kakor sem opozoril 3. junija 1986 ob podelitvi mednarodne nagrade za mir Janeza XXIII. pri »Catholic Office for Emergency and Refugees« (COER), je okrožnica »Mir na zemlji« tega velikega papeža poudarjala že nujnost, da morajo biti pravice beguncev priznane kot osebam; in rekel sem, »da je naša dolžnost zagotoviti vedno neodtujljive pravice, ki so združene s slehernim človeškim bitjem in niso odvisne od naravnih dejavnikov in od sociopolitičnih razmer« (Insegnamenti XI, č. 1986, str. 1751). Zato gre za zagotavljanje beguncem, da si ustanovijo družine ali se združijo z njo; da imajo zaposlitev, ki je gotova, dostojna in enako plačana; da živijo v stanovanjih, ki so primerna za človeška bitja; da uživajo primerno šolsko izobrazbo za otroke in mladino kakor tudi zdravstveno sanitarno pomoč; z eno besedo: da imajo vse tiste pravice, ki jih je slovesno razglasila že leta 1951 konvencija Združenih narodov o statusu beguncev in je bila potrjena s protokolom iz leta 1967 o istem statusu.

SE VEDNO NAREDIMO PREMALO

Dobro mi je znano, kako so se spričo tako velikega vprašanja lotili vztrajnega dela mednarodni organizmi, katoliške organizacije in gibanja različnih smeri, ki iščejo primerne socialne programe, katerim številne osebe dajejo podporo in sodelovanje. Zahvaljujem se vsem in vse spodbujam k vedno večji občutljivosti, ker vse, kar delamo, četudi je tega mnogo, še vedno ni zadostilo. Število beguncev dejan-

ske narašča in možnosti sprejemanja in pomoči so pogosto nezadostne.

Naša prvenstvena dolžnost mora biti, da sodelujemo, pozivljamo in s svojim pričevanjem poživljamo ljubezni oblikujemo pristne tokove in pota ljubezni, da bi zmogli v vseh deželah prenesti področja vzgoje otrok in mladine v smeri medsebojnega spoštovanja, potrpljenja in duha služenja povsod, tako na ravni posameznih oseb kakor javnih oblastih. V mnogočem bo to olajšalo obvladovanje številnih vprašanj.

BEGUNCI, POMAGAJTE SI TUDI SAMI

Obračam se tudi na vas, bratje in sestre, izseljenci in brezdomci, ki živite povezani z Bogom v medsebojni ljubezni in neomajnem upanju. Ves svet pozna vaše naloge. Tudi Cerkev vam je blizu s svojo pomočjo, ki vam jo dajejo njeni člani, čeprav se zavedajo, da je nezadostna. S seboj nosite bogastvo vaše civilizacije, vaše kulture, vaših izročil, vaših človeških in duhovnih vrednot: odtod vam je mogoče najti možnost in moč, da začnete novo življenje. Kolikor vam je mogoče, si pomagajte tudi sami med seboj v krajih, kjer začasno prebivate. Katoličani vas bomo spremljali na vaši poti, ko bomo v vsakem izmed vas gledali podo Kristusa izgnanca in begunca, spominjajoč se njegovih besed: »Resnično vam povem: karkoli ste storili enemu mojih najmanjših bratov, ste storili meni« (Mt 25,40).

JANEZ PAVEL II.

Legalna ura

V noči od sobote 24. na nedeljo 25. marca se vrnejo k legalni uri. Opolnoči bo treba kazalce na urah pomakniti za šestdeset minut naprej. Legalna ura ostane v veljavi do zadnje nedelje v septembru.

Slovenska pokrajinska škofovska konferenca je dne 13. marca objavila Izjavo o narodni spravi. Iz tega dokumenta povzemamo glavne misli. Uredništvo.

Slovenska pokrajinska škofovska konferenca pozdravlja izjavo Predsedstva Republike Slovenije z dne 5. marca 1990 o narodni in državljanski umiritvi.

Umiritve je po mnenju Slovenske pokrajinske škofovske konference cilj, za katerega se Cerkev zavzema po svojih najboljših močeh in hoče iskreno sodelovati z vsemi, ki jim je to pri srcu. Vendar pomiritve ni mogoče ukazati ali izsiliti. Pot k njej je edinole sprava, brez katere ne more biti trajne in resnične pomiritve. Zato je sprava prva in najnujnejša naloga.

SPRAVA Z MRTVIMI

Pri spravi je treba najprej upoštevati spravo z mrtvimi in nato spravo z živimi. Druge ni brez prve. Sprava z mrtvimi pomeni spoštljivo priznanje dostojnega spomina vseh mrtvih, ne glede na to, kako in zaradi katerega prepričanja so izgubili življenje in — kolikor je mogoče — tudi ureditev grobov ter skrb zanje. Zunanje znamenje take sprave z mrtvimi naj bo za verne vsaj simboličen krščanski pogreb in maša zadušnica, za vse pa, kjer koli so našli svoj grob, javna spominska slovesnost. Ta spominska slovesnost na različnih krajih mora biti javno kulturno dejanje vsega slovenskega naroda, saj spada tako spoštovanje mrtvih med najbolj temeljne prvine človečnosti in zavesti o dostojanstvu človeka kot osebe in družbenega bitja.

SPRAVA MED ŽIVIMI

Sprava med živimi je izredno zahtevna in težka naloga. Potrebne so osebna plemenitost, velikodušnost, spoštovanje do sočloveka, pripravljenost za priznanje svoje krivde in za odpuščanje brez želje po maščevanju in povračilu. Cerkev hoče v sebi iskrenosti in po svojih najboljših močeh prispevati svoj delež. Pomemben javni korak k temu je storil že pokojni ljubljanski nadškof in metropolit dr. Jožef Pogačnik, ki je na veliki četrtek, 7. aprila 1977, javno priznal tudi krivdo Cerkve in v imenu Cerkve prosil za odpuščanje vse, ki so jim kristjani prizadeli kaj hudega, in v imenu Cerkve odpustil vsem, ki so kristjanom in Cerkvi prizadeli kakršno koli zlo. Slovenska pokrajinska škofovska konferenca ob tej priložnosti izraža svoje temeljno soglasje z izjavo nadškofa Pogačnika.

POT DO SPRAVE

Za spravo med živimi, to edino pot do narodne umiritve, pa je po našem mnenju treba izpolniti naslednje naloge, ali

si vsaj skupno in pošteno prizadevati za njihovo uresničitev:

1. Ugotoviti polno in celostno zgodovinsko resnico o vseh dogodkih od začetka zadnje vojne do danes. Edino resnica nas more osvoboditi, biti podlaga za spravo in omogočiti pot k pomiritvi. Zato je treba najprej objektivno ugotoviti in objaviti vsa dejstva, kolikor je to le mogoče, na podlagi dokumentov in pričevanj. Ne razčiščene preteklosti ni mogoče kratko malo pozabiti ali izbrisati, posebno zato ne, ker je bilo doslej razširjenih toliko neresnic ali sploh ni bilo mogoče ugotoviti in povedati resnice.

2. Presojati in razlagati dejstva in dogodke v okviru tedanjega in tedanjih razmer. Jasno je, da je to delo zelo zahtevno in dolgotrajno. Zato pa nihče nima pravice, da bi na podlagi dosedanjih uradnih ocen samo s svojega stališča izrekal sodbe in obsodbe o ljudeh drugega prepričanja in o njihovem ravnanju. Cerkev se ne boji resnice, tudi takrat ne, kadar jo resnica obremenjuje. Odkrito priznava svoj delež krivde, a hkrati pričakuje, da bodo tudi vsi drugi pošteno in odkrito priznali svojo krivdo. Priznanje krivde pa ne more obstajati le pri besedah, temveč se mora pokazati tudi v poravnavi krivic in škod, vrnitvi časti in dobrega imena ter krivično odvzete lastnine, kolikor je to sploh mogoče.

3. Trezno in objektivno presoditi dobre in slabe posledice odločitev in dogodkov

Rimski župniki pri papežu

Navada je, da na prvi dan posta, na pepelnico, papež sprejme rimske župnike. Tako je bilo tudi letos. Zadnja leta papež najprej posluša poročila in potem ima daljši govor.

Letos je govorilo 16 župnikov, ki so opisali stanje v svojih župnijah in nujne probleme: evangelizacija, kateheza, revščina, verske sekte, udeležba pri nedeljski maši. Večkrat je bila tudi omenjena sinoda, na katero se rimska škofija že tri leta pripravlja.

Škofijskih duhovnikov je premalo, povprečno eden na deset ali celo petnajst tisoč prebivalcev. Preobremenjeni so z delom in vedno novimi pobudami iz škofijskih uradov.

Župniki se pritožujejo, da je približno dve tretjini porok v lepih cerkvah v središču mesta.

Pripadniki verskih sekt so vsiljivi. Vedno pridejo na vrata s Svetim pismom v roki, ki naj bi jim odprlo pot. Seveda ga razlagajo po svoje.

Premalo je ekonomske solidarnosti med župnijami. Nekatere imajo velike dohod-

med vojno in po vojni z današnjega stališča.

4. Biti izredno previden v sodbi ali celo obsodbi oseb v njihovi subjektivni moralni odgovornosti, krivdi ali nedolžnosti. O tem bo sodila zgodovina. Po našem krščanskem prepričanju pa je Bog edini pravični in hkrati usmiljen sodnik.

SPRAVA OBVEZUJE VSE

Sprava med živimi je brezpogojna človeška nujnost, brez nje ni prihodnosti. Za slovenski narod je sprava tudi življenjska potreba, če sploh hočemo preživeti.

Sprava je temeljna etična dolžnost, ki obvezuje vse ljudi, kristjane pa na podlagi evangelija še na poseben način.

Slovenska pokrajinska škofovska konferenca daje to izjavo o spravi sredi postnega časa, ki nas na poseben način vabi in kliče k spravi in miru z Bogom in ljudmi, k spravi med Slovenci doma in po svetu in z vsemi ljudmi na naši slovenski zemlji. Slovenija naj ostaja domovina tudi vseh rojakov po svetu in naj ima zanje vedno odprta vrata. Naše zadnje upanje pa je Odrašenik vseh ljudi, Jezus Kristus. V njem je Bog spravlil svet s seboj, nam pa naložil službo sprave (1. Kor 5, 18).

Slovenska pokrajinska škofovska konferenca

Alojzij Šuštar
nadškof in metropolit

Dr. Ambrožič novi torontski nadškof

Nadškof A. Ambrožič v avdienci pri papežu Janezu Pavlu II.

V nedeljo, 18. marca, je vatikanski radio sporočil, da je papež Janez Pavel II. sprejel odstop torontskega nadškofa in kardinala Mc Guigana in da je postal novi torontski nadškof Slovenec dr. Alojzij Ambrožič, ki je bil doslej pomožni nadškof s pravico nasledstva. Rojen je bil 27. januarja 1930 v župniji Dobrova pri Ljubljani. Gimnazijo je dovršil na begunski gimnaziji v Spittalu ob Dravi, od koder se je preselil s starši in družino v Kanado. Tam je vstopil v semenišče in bil v Torontu 4. julija 1955 posvečen v duhovnika. Studijsko se je potem izpopolnjeval najprej v Rimu, nato v Würzburgu. Postal je profesor za sv. Pismo v torontskem bogoslovju, kasneje tudi rektor semenišča. Leta 1976 je bil imenovan za pomožnega škofa in nekaj let kasneje za pomožnega nadškofa s pravico nasledstva.

Nadškofu dr. Ambrožiču želimo veliko Sv. Duha pri vodstvu te velike in težke nadškofije. Izgleda, da bo za kardinalom Missilem on drugi Slovenec, ki bo dobil kardinalski klobuk.

ke (letna bilanca 500-600 milijonov), druge zelo skromne (bilanca okoli 20 milijonov).

Veliko vprašanje so brezdomci. Tako imenovani »barboni« pogosto spijo na železniških postajah, odkoder jih preganjajo, pod stopnišči, v razbitih avtih, odeti s kupi papirja. Premalo je javnih prostorov za prenočevanje.

Zadnji med župniki se je odločno zavzel, da je treba najprej reševati nujne probleme, potem šele pripravljati sinodalne dokumente. Predvsem je mislil na pomoč revnim. V svoji župniji se srečuje vsak dan s tako težkimi problemi revščine, da so v krizi celo redovnice matere Terezije! Nedavno so začele z delom v župniji.

Udeležba pri nedeljski maši je povprečno nekaj nad deset odstotkov. Duhovnikov je premalo, tolažilo pa je dejstvo, da je vedno več aktivnih laikov.

Papežev odgovor je strnjen v naslednje misli.

Stalno je treba pospeševati edinost med božjim ljudstvom, med duhovniki, redovniki in redovnicami. Nadalje edinost z zavzetimi laiki, ki jih ne manjka, s katehisti; potem s tistimi, ki delujejo na karitativnem področju in drugimi. Sveti oče obiskuje rimske župnije in vidi, koliko so ti pomočniki prisotni, kako raste njihovo število. Morda se zmanjšuje število tistih, ki posvečujejo nedeljo, a po drugi strani raste število ljudi, ki zavzeto delujejo. Zato je potrebna velika edinost, občestvo vseh, ki so udje Cerkve Rima; naj bo to živa Cerkev!

S.Z.

Medversko središče v Auschwitzu

V ponedeljek, 19. februarja, so v Auschwitzu (Oświęcim) začeli zidarska dela za medversko molitveno in srečevalno središče, v katerega bo vključen tudi samostan karmeličank. Središče bo kakih 500 metrov od nekdanjega koncentracijskega taborišča. Zaradi samostana so lani nastale napetosti med judovskimi organizacijami in katoliško Cerkvijo. Samostan je stal v neposredni bližini koncentracijskega taborišča. Voditelji judovskih organizacij so trdili, da mora ostati taborišče spomenik njihovega trpljenja in da si ga ne smejo lastiti katoličani.

V Italiji je 25.826 župnij in tvoja

V vseh cerkvah Italije so duhovniki znova povabljeni, da večkrat razložijo vernikom njihove obveznosti glede vzdrževanja Cerkve v njenem obstoju in delovanju na vseh širnih poljih njenega evangeljskega, bogoslužnega, vzgojnega in dobrotelnega udejstvovanja.

Ugotovljeno je namreč, da je še veliko vernih in nevernih državljanov v Italiji, ki niso še pravilno in zadostno poučeni o tej zadevi, ki bo prišla letos maja meseca prvič v poštev pri davčni prijavi.

Italijanska država je namreč namenila vsoto osem od tisoč (približno 840 milijard lir) skupnega davka IRPEF za socialne namene. V demokratičnem smislu pa zahteva od državljanov, naj oni določijo, kdo in koliko naj dobi od te skupne nabrane vsote.

Vsi državljani Italije imajo pravico, da so zadostno in pravilno poučeni, informirani; verniki pa imajo tudi dolžnost, da se potrudijo, da pridejo do zadostne poučenosti, saj stvar zadeva vsakega posameznika kakor Cerkev samo kot skupnost vernikov.

Določiti na davčni prijavi, modeli 740, 101, 102 prispevek o osem od tisoč je možnost dana vsem davkoplačevalcem. Če kdo ne določi, v kakšen namen naj gre prispevek, bo prispevek avtomatično nakazan tistemu namenu, ki bo dobil najvišje nakazilo davkoplačevalcev.

Vsi prispevki, tudi nenakazani, bodo najprej skupno sešteti in potem razdeljeni sorazmerno s številom podpisov v posameznih štirih oddelkih na obrazcih 740 ali 101 ali 102.

Vsi prispevki se bodo sorazmerno razdelili v štiri namene:

državi za ustanove, ki skrbijo za hitro in nujno pomoč prizadetim po naravnih nesrečah, za odpravo lakote na svetu, za

pomoč beguncem, za varstvo in ohranjanje kulturnih vrednot;

katoliški Cerkvi za njeno vzdrževanje, za bogislužje in dobrotelnost, za vzgojo, za mnogotere druge namene;

Cerkvi adventistov za verske in socialne namene;

Cerkvi »Assemblee di Dio« za njene verske in socialne namene.

Cerkev se za boljše informiranje poslužuje tudi televizije Kratki vložki ali spot bodo z besedo in sliko skušali posredovati pravilno in resno informacijo o sodelovanju pri vzdrževanju Cerkve in njenih dejavnosti. Morda mnogim ti načini obveščanja ne bodo po volji, vendar zavetati se moramo in sprejeti dejstvo, da ima tudi Cerkev vso pravico posluževati se vseh sodobnih sredstev, da se po kaže svetu takšna kot je, tudi v svojih potrebah. Preko televizije pride v stik z vsemi vernimi in nevernimi in se jim nevsiljivo predstavi takšna kot v resnici je in ne takšna, kot jo mnogi premnogokrat tudi ironično opisujejo in predstavljajo.

Na davčni prijavi 740, 101, 102 boš torej na sredi naslovne strani poiskal tiste štiri predalčke z napisi: Stato - Chiesa Cattolica - Unione chiese cristiane - Assemblee di Dio in Italia. Nato se boš v drugem predalčku z napisom: Chiesa Cattolica lepo podpisal (ime in priimek).

S tem si izvršil svojo cerkveno dolžnost in nakazal svojo željo, naj se tvoj prispevek vključi v korist naše katoliške Cerkve. Samo tvoj podpis, nič več in nič manj, seveda na pravem mestu v drugem predalčku: za katoliško Cerkev. Najlepša hvala in Bog povrni!

Stato
Chiesa Cattolica
Unione chiese cristiane
Assemblee di Dio

Sporočilo Slovincem v domovini

Slovinci v svetu, ki smo se združili okrog ideje o suvereni slovenski državi — ideje, ki je bila porojena že pred vojno v domovini — in smo jo v obliki Slovenskega državnega gibanja z glasilom »Slovenska država« utemeljevali in širili, da je zajela srca slovenskih ljudi, smo že na lanskim Dragi naslovili na Slovence doma in po svetu svojo poslanico.

V tistih dneh je slovenski narod stal pred odločitvijo, da izpriča svojo pravico do suverenosti. Volja za takšno dejanje je bila tako močna, da je pripravila organe oblasti v Ljubljani, da so to pravico deklarirali v dopolnilnih k slovenski ustavi. Vsi vemo, da je bilo to pogumno dejanje navkljub silovitim pritiskom. Vendar te svoje pravice slovenski narod še ne more polnopravno uveljavljati.

V procesu osvoboditve od več kot štiridesetletnega totalitarne sistema in na poti do končne uresničitve slovenske suverene države stojijo Slovenci v domovini ponovno pred življenjsko važnimi odločitvami. To so prve volitve, ki naj bi bile svobodne, po dolgi desetletjih raznih diktatur in nato komunističnega totalitarizma.

Na volitvah je izbira med obračunom s preteklostjo in obljubo nove bodočnosti, ki v srednji in vzhodni Evropi zopet dobiva svoj pomen. Volitve odpirajo možnost za svež začetek, s pravnimi izgladi za bodočnost in obračun z ohranjanjem izživete preteklosti, katere bremena ne obetajo resničnih izsledkov za bodočnost.

Na volitvah je izbira med kandidati, ki so se iztrgali iz preteklosti in z njo prelomili ali pa rasti mimo nje in celo proti njej in zato trpeli, ter kandidati, ki s sramotno in težko preteklostjo še niso iz raznih razlogov popolnoma prelomili in še vedno sede na oblasti, ki še ni povsem

odpravila tajne policije, ki še ni povsem odpravila cenzure, ki še ni odpravila zakonodaje, ki ščiti režim na oblasti in oblastniške privilegije partije s takorekto lastniškimi pravicami, ki še ni odpravila ideološkega dogmatizma in ideološkega favoritizma iz vseh plasti javnega življenja.

Na volitvah je izbira med ljudsko, demokratično, svobodno politiko in ostanki komunizma.

Volilna zmaga dedičev totalitarizma bi pomenila, da večina slovenskih volivcev daje pečat legitimnosti vsej komunistični preteklosti z vsemi zločini in nasilji in jih razrešuje te težke krivde. Če pa bodo na volitvah doživeli poraz, pa bo ta krivda postavljena na pravo mesto.

Komunistična ideologija je danes brez sleherne perspektive. Je mrtva. Kar je še komunistične oblasti, je reakcionarna in zavira napredek v vseh ozirih. Petinštirideset let komunizma je petinštirideset zapravljenih let. Več deset tisočev žrtev komunizma je več deset tisočev po nepotrebnem dragocenih slovenskih življenj.

Volitve niso tekma med izkušenimi in noizkušenimi politiki, kjer naj bi se izkušnje na oblasti štele v dobro. Prve svobodne volitve po tolikih desetletjih so volitve stališč in političnih gledanj, so glasovanje za demokracijo, ne pa volitve o tem, kdo ima več izkušenj.

Zgodovina komunizma nam razodeva taktiko posluževanja vseh vrst menjavanja barv, prelevitev, krink in mask od ljudske fronte, antiimperializma, antifasizma do narodnoosvobodilnih gibanj in vojn. Vse samo zato, da bi prišli do oblasti ali pa se obdržali na oblasti.

Nekako pred letom in pol, ob priložnosti

DUHOVNA MISEL ZA 4. POSTNO NEDELJO

»Bratje in sestre, nekoč ste bili tema, sedaj ste pa luč v Gospodu« (Ef 5, 8).

V zgodovini poznamo veliko slavnih in učenih osebnosti, vendar je samo Jezus lahko rekel o sebi: »Jaz sem luč sveta« (Jn 8, 12).

Nasprotje med lučjo in temo, s katerim označujemo nasprotje med resnico in zmoti, med dobrim in zlim, med Gospodovimi deli in deli hudobnega duha, ni težko doumeti. Uporabljamo ga namreč tudi izven teološke in liturgične govorice, v čisto običajnem, vsakdanjem pogovoru.

V krščanstvu označujemo s temo vse, kar nasprotuje Bogu in njegovemu načrtu s človekom. To ni neka abstraktna drža, ampak stanje človekove volje, ki odklanja božje razodetje in z njim povezano odrešenje. Pravzaprav je vsa zgodovina človeštva zaznamovana s spopadom med lučjo in temo — človek je od vedno iskal olajšanje, resnico in rešitev. Njegova ranjena narava mu pogosto omenoma, da bi stvari vsaj nekoliko premaknil na bolje. Globoko v njem živi zavest, da sam ne zmore veliko in potrebuje pomoč božje milosti. Tako je luč v življenju tega sveta kljub vsemu močnejša od teme.

To luč, ki edina lahko spreminja, plemeniti, bogati in dviga človeka, je prinesel Jezus: »Prišel sem kot luč na svet, da nihče, ki veruje vame, ne ostane v temi« (Jn 12, 46).

Te luči postanemo deležni pri krstu. Vsaka luč pa lahko zelo hitro ugasne, tudi Kristusova. Človeku je dana kot vzpodbuda oziroma možnost in ne kot gotovost. Bog hoče, da svobodno sodelujemo z evangeliem, ki prinaša v naše življenje »sad luči in vsakršni dobroti, pravičnosti in resnici« (Ef 5, 9).

Kristjan, ki ni sposoben vzeti svoje vere zares, zapravlja možnosti, vrača se k nerodovitim delom teme in preneha biti, po Jezusovem zgledu, »luč sveta« (Prim. Mt 5, 14).

MILAN NEMAC

Manjšine in evangelij

S tem naslovom se je vršil po naročilu videmskega nadškofa Battistija v dvorani Scrosoppi v Vidmu 1. marca študijski dan za duhovnike. Udeležilo se ga je okrog 130 duhovnikov. Za uvod je povedal nadškof, da manjšine že 40 let čakajo na izpolnitev ustavnih določil. Poudaril je tudi, da je papež Janez Pavel II. za Dan miru leta 1989 pšebej poudaril, da je treba pri gradnji miru v državi spoštovati manjšine. V videmski škofiji je več manjšin, predvsem Furlani, Slovenci, nekaj Nemcev. Posebej je poudaril, da je jezik, ki ga govorijo v Nadiških dolinah, v Terski dolini, v Reziji in v Kanalski dolini slovensčina. Država bi morala narodne manjšine zaščititi.

Po nadškofovem uvodu je sledilo predavanje p. Avrelia Argena, benediktinca iz Montserata v Kataloniji (Španija), ki je kot strokovnjak tudi član komisije evropskega parlamenta za narodne manjšine. Najprej je govoril o priobli, da manjšine pravzaprav ne obstajajo, ker imajo vsi jeziki in vsi narodi enako vrednost, le številčno so različni. V kolikor močnejši hočejo pritisniti k tlom šibkejših, v toliko pa evangelij zahteva, da so slabotnejši bolj zaščiteni. Povedal je, da so se v Kataloniji znašli pred podobnim problemom kakor v videmski nadškofiji. Skoraj vsi Katalonci razumejo špansko, vendar so škojfe Katalonije odločili, da je v litur-

giji in pri oznanjevanju v načelu treba uporabljati katalonski jezik, čeprav so nekateri temu tudi nasprotovali. Podobno je treba reševati problem tudi v videmski nadškofiji, kar zadeva Furlane in Slovence. To zahtevajo evangelij in katoliška načela.

V debati po predavanju je msgr. Marino Qualizza opozoril na dejstvo, da se doline beneških Slovencev zaradi gospodarskega zastoja praznijo, zato pa raste število Slovencev v Čedadu in je rekel, da je med 10.000 prebivalci tega mesta gotovo 3.000 beneških Slovencev.

Na koncu so na predlog videmskega nadškofa navzoči duhovniki podpisali posebno spomenico italijanskemu parlamentu v Rimu, da naj čim prej sprejmejo potrebne zakone, ki jih zahteva italijanska ustava za zaščito manjšin. To je tem nujnejše, ker sv. Sedež čaka na te zakone, da bo tudi furlanščina pripuščena kot liturgični jezik za Rimske misal.

Od navzočih duhovnikov so vsi, razen treh, podpisali spomenico.

(Povzetek iz »Vita Cattolica« in »Dome«)

Stanko Lipovšek v Kanadi

Dne 16. marca je iz Zagreba poletel v Kanado Stanko Lipovšek, superior na Mirenskem Gradu. Sobotratje lazaristi, ki v Kanadi upravljajo štiri župnije, že po tradiciji za duhovno pripravo na veliko-nočne praznike povabijo v postu medse enega od članov družbe iz matične domovine. Tokrat je bil izbran g. Lipovšek, ki bo med kanadskimi Slovenci misijonar 40 dni. Ob vrsti govorov bo veliko časa posvetil spovedovanju, seveda pa tudi ne bo manjkalo priložnosti za prijateljska srečanja z rojaki. Obiskal bo Toronto (tu sta dve lazaristovski župniji), Winnipeg, Hamilton (tu delujejo slovenski salezijanci), po Veliki noči pa še Montreal.

Ker se je po premostitvi J. Stavarja in smrti I. Budina duhovniška skupnost na Gradu nenadoma zmanjšala in smo ob tem še v postnem času, ko so duhovniki najbolj zaposleni, bodo S. Lipovška v času njegove odsotnosti nadomeščali kar trije sobratje: Stanislav Boljka iz Celja, ki se bo po Veliki noči za stalno naselil na Gradu, domači Tone Pust (z Boljko bosta v tem postu sodelovala tudi pri ponovitvi misijona v Trstu) in Zdravko Pogorelec iz Ljubljane. Že nekaj nedelj pa jutranjo mašo opravlja starosta Alojzij Mlakar, ki bo v juniju dopolnil 90 let življenja.

Do spremembe je v začetku leta prišlo tudi v samostanu usmiljenk na Gradu. Dosedanji prednici s. Juliti Kotar je potekel drugi mandat (skupaj devet let) in je bila premeščena v Osijek. Na Gradu jo je nasledila s. Cecilija Rode, ki se je lani po 44 letih življenja v tujini vrnila v domovino. Sploh gre za usmiljenko, ki ima za sabo izredno zanimivo življenjsko pot. S šestnajstimi leti je odšla najprej za kaka štiri leta v Avstrijo, nakar je bila 22 let v Argentini, zadnjih 18 let pa v Iranu. Tu je med drugim delovala tudi v gobavskem naselju Baba Baghi (Očetov vrt), 20 kilometrov od Tabriza v hribi. Lazarist dr. Franc Rodè, ki sedaj deluje v Rimu, je njen rodni brat.

Volitve v Vzhodni Nemčiji

V nedeljo, 18. marca, so bile v Vzhodni Nemčiji prve svobodne volitve po letu 1933, ko je prišel na oblast Hitler. Nemški Kohlovi krščanski demokrati so obnesli zmago; zavezniki so dobili skoro absolutno večino (48%). Socialni demokrati so bili veliki poraženci, saj so jim pred volitvami vsi obetali zmago. Prejeli so 22% glasov. Prenovljeni komunisti so se kar dobro odrezali (16%).

Komentatorji razlagajo, da so Vzhodni Nemci glasovali za Kholo, ker je obljubljal skorajšnjo združitve obeh Nemčij. Po volitvah se pa tudi Khol pomišlja, ker se zaveda, da s to združitvijo ne bo šlo tako hitro. Preveč političnih in gospodarskih problemov je s tem združenih.

Vzpostavljene diplomatske odnose med Sv. Sedežem in SZ

Prvič po zmagi oktobrske revolucije leta 1917 so vzpostavili redne diplomatske odnose med Sv. Sedežem in Sovjetsko zvezo. Za nuncija v Moskvi je bil imenovan nadškof Colasuonno, ki je bil njega dni pronuncij v Beogradu. S tem je odprta pot sv. očetu, ki bo najbrž že prihodnje leto obiskal Sovjetsko zvezo.

Evropska manifestacija v Novi Gorici

Nedavno je bila v dvorani Delta Center v Novi Gorici lepa prireditev za Evropo. Pobudnika sta bili dve pobrateni višji tehnični šoli, Brelih iz Nove Gorice in Malignani iz Vidma, ki sta že dolgo pobrateni. Nastopili so govorniki, pevske skupine in solisti obeh šol. Zelo lepo je tako izvenela Beethovnova evropska himna (iz Devete simfonije) videmskih pevcev in pa Slovenec sem novogoriškega moškega kvarteta.

Prireditve so pozdravili različni uradni predstavniki. Med temi novogoriški župan Albert Bevčič, gorški občinski odbornik; Andrej Bratuž, podpredsednik italijanskega Evropskega federalističnega gibanja Anselmi, župan iz Gemone (kjer je Evropska hiša) Sandruvi in drugi. Prisotna sta bila tudi šolska skrbnika iz Gorice in Vidma.

UNICEF je v Vidmu razpravljati tudi o domači problematiki

Z okroglo mizo o ženski problematiki, naslednjega dne pa s koncertom ženskih izvajalk skladb, ki so jih napisale žene znanih skladateljev, se je okoli mednarodnega dneva žena končal v Vidmu tečaj »vzgoje za razvoj in mednarodno sodelovanje«, ki sta ga skupno pripravila deželna sekcija UNICEF in deželni zavod za posodabljanje šolnikov IRRSAE. Tečaj, ki mu je od jeseni sledilo več kot 200 slušateljev, večinoma šolnikov, je kot predzadnjo točko, 2. marca, obsegal okroglo mizo o Pravici do enakopravnosti in različnosti. Posvečena je bila deloma problemu priseljencev v Italiji in rasizmu, o čemer so govorili priseljenca iz Afrike Carolina Pimentel in Abba Danna, podravnatelj videmske CARITAS Francesco Milanese in zastopnik združenja Italia Razzismo iz Rima Agostino Bevilacqua, deloma pa tudi sožitju v Furlaniji-Juljski krajini. Voditeljica okrogle mize Gigliola Della Marina iz deželne sekcije UNICEF je namreč poudarila, da ni mogoče govoriti le o oddaljenih problemih, pozabiti pa na dolžnosti in možnosti doma. Zato je bil k okrogli mizi povabljen tudi časnikar Ivo Jevnikar iz Trsta, ki je spregovoril o manjšinski problematiki, o slovenski manjšini, o osnovnih pojmi »dejanjske enakopravnosti« in zaščitnih določil.

Zbor slovenskih izvoljenih predstavnikov v Špetru Slovenov

Po dolgi pripravi bo v soboto 24. marca popoldne v Špetru Slovenov zasedanje slovenskih izvoljenih predstavnikov, ki bodo razpravljali o vladnem osnutku za zaščitni zakon za Slovence. Želja pobudnikov je, da bi oblikovali enoten dokument s temeljnimi ocenami in zahtevami glede zaščite. V času, ko se pripravlja začetek zakonodajnega postopka v senatu, bi bila taka pobuda od ljudstva izvoljenih predstavnikov iz vseh treh pokrajin in različnih strank nedvomno zelo pomembna. Sploh prihaja prvič do tako široko zasnovanega političnega zborovanja.

Vabilo kolegom-izvoljenim predstavnikom je podpisalo 31 ljudi, ki so bili izvoljeni na listah petih strank (SSK, PCI, PSI, DC v videmski pokrajini, Zeleni z znakom marjetice) ali kot neodvisni: Med njimi so: 1 senator, 6 deželnih svetovalcev, 12 županov, 3 predsedniki gorskih skupnosti in številni pokrajinski in občinski svetovalci.

Življenje misijonske Cerkve

Priloga »KATOLIŠKEGA GLASA« št. 12 - 22. marca 1990

Nadškof Peter Cocolin blagoslovja in izroča hišice gobavcem v Manikrò (1970)

Vzpodbudna beseda g. nadškofa A. V. Bommarca

Letos obhaja goriška nadškofija 20 letnico svoje neprekinjene in dejavne misijonarske navzočnosti v afriški Cerkvi, v škofiji Bouakè (država Slonokoščena obala), v državi Burkina Faso, v Maliju. Zato naj bo to »Življenje misijonske Cerkve« posvečeno posebej temu jubileju (Ured.).

V nedeljo 28. jan. je bila v goriški stolnici maša zahvale za ta jubilej. Med mašo so prebrali tole nadškofovo poslanico, ker sam zaradi bolezni ni mogel k zahvalni maši:

Predragi prijatelji misijonov!

Srčno se pridružujem himni zahvale, ki jo dvigamo Gospodu za njegov dar naši škofiji. Pre dvajsetimi leti smo začeli delovati na afriški zemlji in smo v teh letih čudovito razvili misijonski duh v naši Cerkvi.

Spoštljivo se spominjam svojega častitega predhodnika msgr. Petra Cocolina, ki je z apostolsko gorečnostjo in dalj-

novidnim pogumom začel sodelovanje s Cerkvijo v Bouakè ter dal duhovnikom, redovnicam in laikom v naši škofiji nov pastoralni misijonski zagon. Mislim, da smo v teh letih vsi mi prejeli več kot smo dali.

Moja zahvala in zahvala vse škofije naj gre predvsem tistim duhovnikom, redovnicam in laikom, ko so odgovorili na misijonski klic in še danes delujejo v prvi vrsti na apostolskem in socialnem področju. Zahvaljujem se vam, prijatelji in podporniki škofijskega misijonskega središča in njegovega neutrudnega voditelja: vedno ste pripravljeni sprejeti vsako pobudo za pomoč v tretjem svetu.

Gospod je razveselil tudi mene ob praznovanju te obletnice, saj sem lahko obiskal naše misijonsko delo in ugotavljal napredek na pastirskem in socialnem področju. Obenem darujem tudi sedanjo bolezen za širjenje božjega kraljestva: bolezensko stanje se

izboljšuje in se bom lahko kmalu vrnil k svojim obveznostim. (To se je že uresničilo. Op. ured.)

Danes čutimo veličastnost pripadanja posebni krajevni Cerkvi, ki občuti globoko tesnobo, upa in sprejema spodbude vesoljne Cerkve: vsaki stvari prinese evangeljsko oznako.

Po zaslugah vseh, ki so delali, trpeli, darovali in molili za misijone. Naj Bog vlije naši Cerkvi veselje pri nadaljnjem požrtvovalnem delovanju za rast božjega kraljestva med narodi.

P. Jože Cukale. Indijski Pust mu izroča diplomu

20 letna misijonska prisotnost goriške nadškofije v Afriki

Letos mineva 20 let, odkar je goriška nadškofija s svojim misijonskim ddelovanjem navzoča v Afriki. 25. januarja leta 1970 je namreč takratni nadškof mons. Cocolin blagoslovil in izročil 30 hiš prav tolikim družinam gobavcev v kraju Manikrò na Slonokoščeni obali. Na ta dogodek se je goriška nadškofija spomnila 25. januarja letos s slovesno zahvalno sv. mašo v goriški stolnici.

Leta 1973 so v Afriko odšli prvi goriški misijonarji in sicer trije duhovniki, tri redovnice in trije laiki, da bi vodili novoustanovljeno postojanko v kraju Kossou. Kmalu so v naseljih okrog misijona zrasle prve kapelice za bogoslužje, pa tudi ambulante ter središča za izobraževanje žensk, ki so jih vodile redovnice. Misijonarji so v kraju Dimbokrò obnovili tudi bolnico za gobavce ter ustanovili Poklicno tehnično šolo v Kossou.

Leta 1975 je goriška nadškofija na prošnjo škofa v Bouakè v kraju Nimbò ustanovila drugo misijonsko postojanko. Tudi tukaj so sredi savane zrasle kapelice za bogoslužje, medtem ko so redovnice delovale v bolnici za gobave v Manikrò. Nekateri laični misijonarji so vodili ambulante v mestu in v savani, skušali pa so tudi izboljšati kulturno in socialno raven gobavcev. Zaradi uspehov, ki so jih dosegali, jim je škof iz Bouakè poveril vodstvo velikega agrarnega centra, v katerem naj bi se izobraževali mladi katehisti, ki bi pozneje delovali na podeželju. S tem v zvezi je škofijski misijonski center maja leta 1980 odposlal prvo sku-

pino prostovoljcev z namenom, da bi pomagali pri razvoju kmetijstva. Tako se je delovanje goriškega misijonskega središča v Afriki razširilo tudi na druge škofije. Seveda pomagajo prostovoljci misijonarjem tudi na drugih področjih, kjerkoli je pač potrebna njihova pomoč.

Vseh misijonarjev in prostovoljcev v goriškem

misijonu v Afriki je 59. Njihovo delovanje je vsestransko, saj sega na versko, kulturno, gospodarsko in socialno področje; naštevaje njihovih dejavnosti pa še zdaleč ne prikaže resnične podobe misijonarja, ki mora biti na razpolago vsem, vedno in povsod, kjerkoli je potrebna kakršnakoli pomoč.

Priredila M. Perat

Somaševanje v goriški stolnici ob 20. letnici misijonov v afriki

Pričevanje družinskega očeta

Za svoje pričevanje o Afriki se moram predvsem zahvaliti Bogu, da mi je dal milost, da sem spoznal nadškofa Petra Cocolina; ta je pred 20 leti nam vsem dal možnost, da smo поблиže začeli spoznavati potrebe tretjega sveta.

Nadškof Cocolin je ob vsaki priliki govoril o Afriki in o njenih problemih. Ko sem ga poslušal, s kakšnim navdušenjem je pripovedoval o svojih izkušnjah, o ljudeh, o gobavcih ter o hišicah, ki jih je goriška nadškofija s pomočjo svojih vernikov zgradila zanje, se je tudi v meni porodila želja, da bi odšel v tiste kraje in tam pomagal po svojih močeh. Tudi g. nadškof me je za to večkrat zaprosil, še posebno, ker so omenjene hišice v deževni dobi bile v nevarnosti, da se porušijo, vendar takrat nisem mogel odpotovati, ker sem imel doma tri majhne otroke.

Aprila leta 1984 me je g. Baldas, voditelj goriškega misijonskega središča, vprašal, če bi bil pripravljen pomagati pri gradnji cerkve in drugih stavb v kraju Goundi. Ponudbo sem sprejel z velikim veseljem in tako sem skupaj z drugimi 14 prostovoljci odšel v Afriko.

Od takrat sem vsako leto odšel na kakšno drugo postojanko in tam pomagal, kjer je bilo treba.

Istočasno sem fante učil zidanja.

Vendar pa so mi bolj kot delo samo, ki sem ga skupno z misijonarji opravljal v Afriki, ostala v spominu potovanja, ki sem jih skupno z misijonarji opravljal po raznih naseljih. Spominjam se, da sta naša misijonarja po celodnevem delu po slabih cestah oziroma kolovozih, skozi pragozd odhajala tudi v 40 km oddaljene vasi, da bi tam maševala. Maša je bila vedno okrog 19. ali 20. ure, da so se je ljudje, ki so podnevi delali na polju, lahko udeležili. V nekaterih krajih je bogoslužje trajalo tudi po dve ali tri ure, ker sta v vasi bili prisotni dve etnični skupini in je bilo zato treba vse prevajati.

Ob koncu bogoslužja nas je vsakokrat povabil na skromno večerjo najprej poglavar kristjanov, nato še poglavar vaše skupnosti. Prav ganljivo je, kako so tukaj ljudje gostoljubni; raje sami ostanejo brez hrane, samo da jo lahko ponudijo gostu.

Življenje misijonarjev v teh krajih je vse prej kot lahko in lahko rečem, da spominja na apostole, ko so sredi vsakovrstnih težav oznanjali evangelij. Prav zato so ti misijonarji vredni vsega našega občudovanja, pa tudi posnemanja in pomoči.

Giovanni Adami

Škof Friderik Baraga svetnik sedanjega časa

V ZDA prirejajo vsako leto »Baragove dneve« in sicer v mesecu septembru. Poleg tega izdajajo »Baragov bilten!« a samo v angleškem jeziku.

Zadnja številka Biltena prinaša poročila o številnih pobudah širom Amerike Baragi na čast.

Novice o Baragi, ali škof Baraga, prinaša v celoti homilijo frančiškana patra Kristjana Gostecnika, ki jo je imel pri maši na Baragovem dnevu lansko leto. Zaradi pomembnosti in zanimivosti povzememo glavne misli njegovega govora!

V uvodu je dejal, da smo ponosni na škofa Barago, ker je on bil prav tako priseljenec kakor mi. Baraga se je znašel v novi situaciji, v tuji deželi in z negotovo bodočnostjo. Ali ne mislite, da je tudi on mnogokrat jokal, da je njegovo srce krvavelo, ko je pogrešal domačo slovensko zemljo, svoje znance, prijatelje? Ali nimate tudi vi podobna čustva in občutke? Zaradi močnega karakterja Baraga ni nikoli obupal in nikoli se ni počutil poraženega. Vse svoje težave in frustracije je spremenil v pozitivno energijo za dobro tistih, ki mu jih je Bog poslal v skrb.

Z vsem srcem se je Baraga posvetil Indijancem, ki so bili izolirani, odtujeni v svoji deželi in njihova življenjska izkustva so bila podobna kot njegova. A Indijanci so imeli nekaj posebnega — ljubezen do zemlje, dreves, jezer, gora — ljubezen do narave. Baraga je njim vcepil njen višek. Zelo dobro je spoznal naravni čut indijanske duše za naravo in ga oplemenitil s krščanstvom, z božjo ljubeznijo. Pokazal jim je, da se božja ljubezen lahko pritegne v človekovega duha in da je bila njegova ljubezen le odsev božje ljubezni. In

prav zaradi tega je Baraga svetnik, kajti vsako drevo, jezero, skala nosi sporočilo povezanosti Boga, človekovega duha in narave.

Baraga je naš simbol. Ob njemu iščemo navdihe, naučimo se, da lahko žalost zamenjamo z veseljem, oddaljeni domači svet pa lahko zamenjamo z globljim cenjenjem božjega stvarstva, kjer vsakdo lahko ustvari nov svet ljudi, ki jih ceniš, spoštuješ, ljubiš.

Baraga je zamenjal svoje staro življenje, prijatelje, deželo z »novimi otroki« — Indijanci, katerim je postal »oče« za to novo zemljo. To je tisto, kar tu mi zdaj praznujemo — svetniško življenje našega rojaka, ki je bil sposoben ustvariti nov svet.

Gotovo si vsak želi, da bi bil resničen Baragov pričevalec. Kaj to pomeni? Kaj bomo storili med našimi prijatelji, v naši soseščini? Koliko ljudi bo doživelo lepše in boljše krščansko življenje zaradi našega drugačnega pričevanja, bo imelo večje zaupanje v bodočnost, bo živelo bolj povezano z naravo? Koliko bodo te stvari drugačne, če se bomo izjavljali za Baragovega pričevalca? Če bomo nosili njegovo »zastavo«, moramo delati tako kot je on in biti kakor je on bil.

Ob koncu je pater Gostecnik dal pobudo, naj se zopet srečamo čez eno leto in skupaj pregledamo, koliko duha je prišlo v naše življenje. Če bomo prinesli Barago v naše osebno

Friderik Baraga

življenje in živeli dejavno krščansko življenje, bomo največ naredili, da bo on postal svetnik.

In še ena novica: dne 19. januarja 1990 — ob 122 letnici smrti škofa Barage — je šola v Marquette, ki se po njem imenuje, imela posebno zahvalno maso, v kateri so dijaki in dijakinje še na poseben način v sedmih jezikih ponovili Baragovo geslo — le eno je potrebno — in molili, da bi Cerkev Barago čimprej uradno priznala za svetnika.

Po dolgih letih čakanja, je končno izšel »Dnevnik škofa Barage« v angleškem jeziku. Letošnji Baragov dan bo 1. in 2. septembra v Chichagu - Illinois.

Goriške laične misijonarke v Maliju

Iz pisem misijonarjev Slonokoščena obala

Najprej lepo pozdravljam vse misijonske prijatelje v Gorici. Tu gre življenje naprej. Ljudje si pomagajo, kakor pač morejo, vendar padec cen kave in kakava je zelo prizadel zlasti kmete. Afrika si bo morala pomagati na kak drug način, da bo resnično zaživela in da ne bo vedno odvisna od tuje pomoči. Ekonomisti poudarjajo, da mora Afrika proizvajati in pridelovati predvsem to, kar bo prodano tudi na domačem tržišču. (Cena kavi in kakavu je v Afriki padla, pri nas pa se nista ne kava ne kakav nič pocenila. Komu gre dobiček? Nenasitnim kapitalistom. Op. ured.).

Cerkev na Slonokoščeni obali je dobila še ene-

ga škofa, trinajstega in še eno dvanajsto škofijo. Nova škofija se je odcepila od naše škofije Gagnos in ima kot sedež škofije mesto San Pedro, obmorsko mesto in pristanjšče. Novi škof se imenuje BARTHELEMY Djabla in je duhovnik škofije Gagnao. Škofovsko posvečenje smo obhajali dne 7. januarja 1990 v San Pedro.

Nova škofija meri preko 37 tisoč km² ter ima okrog 500 tisoč prebivalcev. Na tem področju pa je trenutno le šest župnij. V načrtu imajo ustanovitev še vsaj petih župnij. Prvo bova ustanovila še to leto Ivan in jaz, ko bova v maju odšla na delo v to novo škofijo. Škof nama je pokazal novo župnijo Meadji, kjer bo pač treba začeti vse od začetka: najprej gradnjo cerkve in župnišča pa tudi vso organizacijo živega župniškega občestva. Računava tudi na vašo pomoč, tako duhovno kot materialno. Zaradi ekonomske krize je tudi tukaj vedno težje delati; ljudje nimajo možnosti, da bi pomagali razen s prostovoljnimi delom.

Škof me je prosil, da bi se tudi v novi škofiji posvetil delu s katehisti. Ker je to nova škofija, ni tudi glede tega nič poskrbljeno. Manjkajo nam aparati. Mislil sem, kaj če bi prosil Gorico, da bi mi pomagali kupiti aparat za razmnoževanje. Gorica pošilja stvari v Bouaké in bi nam po tej poti lahko poslali potrebni aparat...

Pavel Bajec

Zamorsko dekle

Obračun postne zbirke v letu 1989

Dohodki:		Izdatki:	
Dekanat Oglej	15.908.660	Za misijon Nimbò - Kossou	
Dekanat Červinjan	16.221.925	naselje gobavcev	238.787.288
Dekanat Krmin	30.157.800	Goriškim misijonarjem	
Dekanat Devin	8.384.010	po svetu	134.620.000
Dekanat Gorica	37.854.220	Drugim misijonarjem	37.160.220
Dekanat Gradišče	19.506.700	Za nadaljni razvoj misijonov	
Dekanat Tržič	21.661.950	v Brobò - Dafinsò in Sanzana	120.616.930
Dekanat Ronke	22.576.300	Pisemski in poslovni stroški	45.537.899
Dekanat Visco	21.687.400	Stroški za razne misijonske	
Dekanat Štandrež	13.962.700	dejavnosti	28.565.977
Skupaj	229.389.945	Skupaj	405.288.314

Postna zbirka 1989 po slovenskih goriških župnijah

Devin-župnija 1.800.000	Pevma-Šmaver -	
slov. skavti 355.000	Podgora 1.600.000	
Doberdob 500.000	Rupa-Peč 740.000	
Dol 266.000	Sovodnje 1.245.500	
Gabrje-Vrh 950.000	Sv. Subida-Plešivo 175.000	
Gorica-Duh. sv. Ivana 2.000.000	Šempolaj 410.000	
stolnica 554.000	Štandrež 5.150.000	
Zavod sv. Družine 441.000	Števerjan 1.052.500	
Sestre čud. svet. 2.200.000	Zgonik 449.000	
šole »Trinko« 287.670	Skupaj 32.640.720	
Jamlje-župnija 653.000		
osnovna šola 65.000		
Jazbine 195.000		
Mavhinje-župnija 450.000		
osnovna šola 50.000		
Nabrežina 3.056.550		

Devinski Dekanat je z ozirom na leto 1988 nazadoval za L. 238.460, to je za 2,84%; štandreški Dekanat pa je napredoval za L. 1.118.800, to je za 8,01%.

Pismo iz Malija

Naša laična misijonarka Terezika Srebernič je iz Malija poslala pismo na goriški misijonski center. V njem med drugimi piše tudi o obisku sv. očeta v tej deželi, zato smo za naše bralce v zvezi s tem povzeli nekaj zanimivosti.

28. in 29. januarja smo odšle v Bamako, ki je glavno mesto Malija, kamor je sv. oče dospel na obisk. Iz Sanzane je za to priliko odpeljal en avtobus, iz mesta Sikasso pa štirje: dva velika in dva manjša.

Za Mali je bil ta obisk, čeprav kratek, izredno pomemben. Sv. oče se je trikrat srečal s posameznimi skupinami in sicer v nedeljo opoldne v katedrali z verskimi predstavniki, ob 17 popoldne z ljudstvom na stadionu Omnisport, kjer je maševal, ter naslednje jutro ob 8,30 na letališču, kjer se je poslovil od predstavnikov oblasti, med katerimi je bil tudi italijanski veleposlanik v Dakarju.

Srečanje s svetim očetom je bilo mogočno, edinstveno izkustvo. Mali je visokega gosta skušal sprejeti čim lepše in čim bolj dostojno: ljudje so olepšali in očistili ulice, po katerih je hodil; ob njegovem mimohodu so se zbrali katoličani in muslimani, pa tudi drugi ter mu navdušeno vzklikali.

Med mašo na stadionu, ki je bil poln do zadnjega kotička, so mladi iz katoliških šol nastopili s kratkim telovadnim nastopom, med katerim so oblikovali napis: »Totus tuus.« — Bilo je res nekaj veličastnega, še posebno, ko je vsa množica izpovedala vero in ponovila krstne obljube. Da je bilo vse še bolj slovesno, je pripomoglo tudi mogočno petje, ki ga je izvajal poseben zbor. Tudi vročina ni bila prehuda, kajti sonce je bilo zakrito z rahlo meglo in to je bilo ravno prav, ker je sv. oče, kot so pisali časopisi, ravno prebolel precej hudo influenco.

Sv. oče je govoril predvsem v francoščini in je le nekaj malega spregovoril v jeziku domačinov. To je bilo seveda škoda, kajti večina tukajšnjega prebivalstva francoščine ne razume. Škoda tudi, da je bil papežev obisk tako kratek (samo en dan) in da je tako manjkal tisti neposredni stik z ljudstvom, ki je pri takih obiskih tako zelo pomemben.

Odhodu sv. očeta smo hoteli prisostvovati tudi mi, zato smo se v ponedeljek zjutraj skupaj z drugimi zbrali na letališču. Ko je sv. oče odpotoval, smo se tudi mi odpravili proti domu. V Sanzano smo prišli ob 11 zvečer, kajti naš stari avtobus se je venomer ustavljal. Kljub temu smo bili vsi srečni in navdušeni nad edinstvenim doživetjem, ki smo ga ob obisku sv. očeta mi vsi bili deležni.

V službi najrevnejših v Maliju

Ko je voditelj goriškega misijonskega središča z dvema drugima članoma odšel v Mali, da bi videl, če bi se tam dala ustanoviti postojanka, v kateri bi delovali prostovoljci, mu je tamkajšnji škof Jean Marie Cissé brez ovinkov dejal, da je za ustanovitev take postojanke potrebna stalna prisotnost štirih prostovoljcev in takojšnja vsota 180.000.000 lir.

Pogoji so bili seveda vse prej kot lahki. Kje dobiti prostovoljce in tolikšno vsoto? Kljub temu so goriški odposlanci škofu obljubili, da bodo z božjo pomočjo in tudi s pomočjo goriških vernikov skušali zadevo izpeljati. Res sta se že čez devet mesecev odpravili v Mali prvi dve prostovoljki, ki sta v kraju Sanzana, 70 km oddaljenem od mesta Sikassò, začeli delovati na socialno zdravstvenem polju. Tema sta se pridružili še dve, od katerih je ena Slovenka, Terezika

Srebernič. V kratkem bo v Sanzano dospel še mlad zakonski par; mož je bolničar, žena pa socialna delavka.

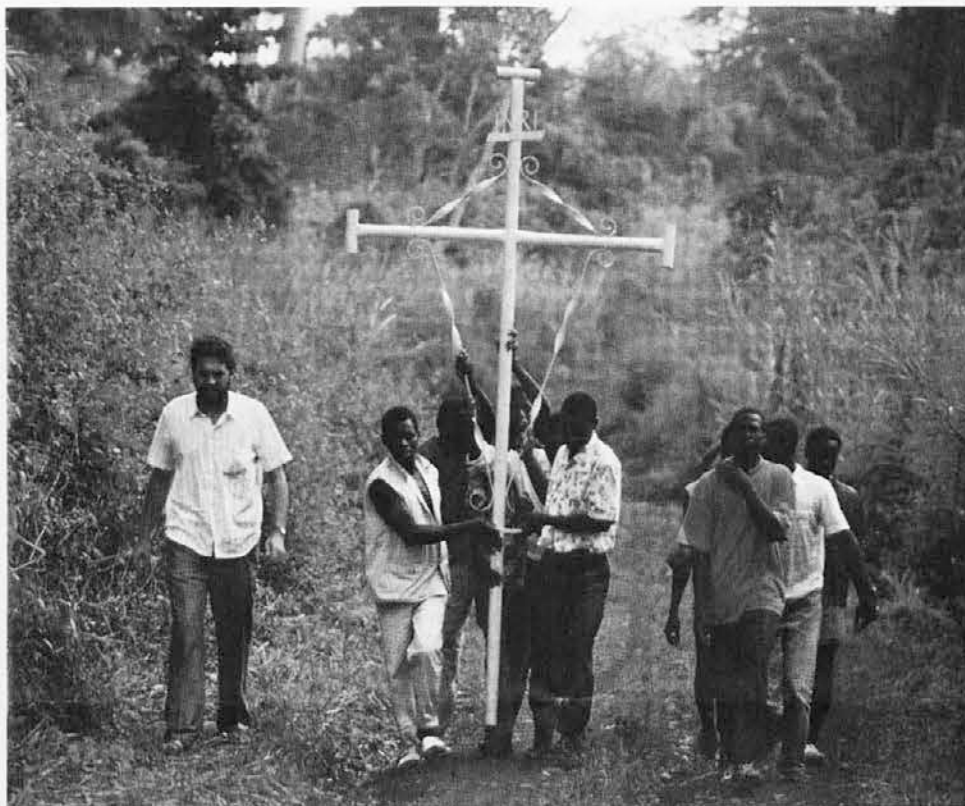
Delovanje omenjenih prostovoljcev je nadvse koristno in uspešno, kar je potrdil tudi goriški nadškof Bommarco ob svojem obisku v Sanzani. Dekleta skušajo predvsem dvigniti socialno in kulturno raven žensk, ki je tukaj še zelo zaostala. V ta namen jim je poleg poučevanja v veliko pomoč tudi ambulanta, ki jim služi za zdravljenje, oziroma razpoznavanje bolezni.

Dekleta so nad delom navdušena in se tudi med seboj odlično razumejo. Ljudje jih imajo radi in se kar bojijo dneva, ko bodo odšle; kljub temu upanje, da bodo na njihovo mesto prišli drugi, ki bodo skupaj z njimi delili usodo afriškega človeka in ki jo bodo po svojih močeh skušali izboljšati.

Priredila M. Perat

Terezika Srebernič in prijateljica med afriškimi dekleti

Križ v misijonski deželi

Giuseppe Burgnich in Gianna Pradel med gobavce Dimbokro

Laični misijonar o svojem delu

Cel oblak prahu se valja za mano, ko se peljem po prašni cesti. Seveda, saj že od maja meseca ni bilo niti kapljice dežja. Kar naprej sonce. To je zame skoraj nekaj neverjetnega.

Nisem še dolgo tukaj. Prišel sem januarja letos. Moram reči, da sem se kar dobro vživel v novo okolje in delo. Pri tem

mi veliko pomagajo domačini. Angleščino tudi že precej obvladam. Se lahko že kar normalno pogovarjam z njimi. S temi pogovori si tudi pomagam, da ljudi vsaj malo bolj spoznam. Tako je delo lažje.

Trenutno mi pri delu pomagajo trije delavci. Dva kar precej obvladata to stroko, enega pa sem pred kratkim vzel kot vajenca. Tudi ta je kar spreten za delo. Všeč mi je, ker ima veselje do

dela. V popoldanskem času dobim tudi semenišnike v pomoč. Ti bi se radi naučili mizarske obrti. Pripravim jim ročno delo, saj se zna zgoditi, da bodo nekoč odšli na misijon, kjer elektrike ne bo.

Delo je zelo zanimivo. Vidim, da bo Zambija zame veliko življenjsko izkustvo. Hvaležen sem Bogu, da me je poklical v misijone.

Klement Palk

Papežev obisk

Od 2. — do 4. maja letos se je mudil na obisku v Zambiji papež Janez Pavel II. Obiskal je Copperbelt (Bakreno pogorje), a največ se je zadržal v Lusaki, zambijski prestolnici. Ljudje so ga povsod sprejeli s spoštovanjem in z velikim navdušenjem. Čutiti je bilo, da je tu zares Jezusov namestnik.

Po obisku papeža se včasih poroča o dolgovih, ki jih je njegov obisk pustil. Pri nas je priskočila na pomoč država, tako da dolgov ni več. Ljudje se pozitivno izražajo o obisku, ki jim bo ostal v lepem spominu. tudi nekatoličani in animisti imajo lepe besede zanj.

Vodilna misel celotnega obiska: »Kristus je naše upanje«, se je globoko zakoreninila v nas vseh. Kljub gospodarskim težavam, stalni rasti cen ljudje z zaupanjem gledajo v bodočnost.

Spomenik indijskemu Nehruju

Primorci v misijonih

Zadnja številka misijonske priloge Vita Missionaria ima seznam misijonarjev iz goriške in koprške škofije, to je iz nekdanje Primorske. Seznam obsega 23 misijonarjev in 17 misijonark, ki delujejo v raznih deželah misijonskega sveta. Med temi je 7 slovencev oz. Slovenk. Toda kar se tiče nas Slovencev, seznam ni popoln. Prištet bi morali še naslednje: brata Ivana in Pavel Bajec (Slonokoščena obala), Kerševan Marcel (Kongo), Bratina Franc (Južna Afrika), Kravos Zdravko (Zambija). Redovnice misijonark pa: Zora Škerlj (Botsvana), Kosovel Ernesta (Tanzanija) Jericijo Florjana (Mozambik). Skupno je torej v misijonih 15 Slovencev oz. Slovenk iz nekdanje Primorske.

Slovenski Laični misijonarji

Morda si že slišal o prostovoljcih iz zahodnih dežel, ki za nekaj let odhajajo na pomoč v bolnišnice, šole, prizadevajo si za razvoj kmetijstva, učijo ljudi pisati... Bolj ko se večja razlika med razvitimi in nerazvitimi, večja je tudi potreba po apostolih, ki si bodo prizadevali za človeka vredno življenje tistih, ki v daljnih deželah trpijo zaradi lakote, bolezni, zaočalosti.

V naši Sloveniji nimamo organizacij, ki bi delale v tej smeri. Cerkev pa pošilja posamezne laiške misijonarje v nekatere dežele: na Madagaskar, Slonokoščeno obalo, v Zambijo.

KAJ TAM DELAJO?

O tem bi lahko popisali dosti papirja, saj je delo zelo raznoliko. Vsakdo lahko razvije vse svoje talente.

Kirurg dr. Janez Janež že 42 let misijonari; najprej na Kitajskem, od leta 1952 pa na Tajvanu, kjer je opravil nad 75.000 operacij in je prava legendarna osebnost.

Barica Rous je že od 1972 v Zambiji. Najprej je nekaj časa delala z gobavci, potem pa v misijonski bolnišnici v Chilongi na oddelku, v lekarni, v operacijski sobi, skrbela pa je tudi za vzgojo domačih medicinskih sester.

Letos se ji je v Zambiji pridružil mizar Klement Paljk, ki v minoritski formacijski hiši uči fante mizarstva, dela pa tudi opremo za

šolo, ko jo tam gradijo.

Aprila 1985 se je odpravil na Madagaskar Jože Letonja, mojster za vse. Dela v misijonski delavnici, ki je: mehanična, kjučavničarska, mizararska in še kakšna, če je treba. Jože pa gre tudi k misijonarjem na različne postojanke, da jim marsikaj naredi ali popravi.

Dekleta v glavnem delujejo na zdravstvenem področju. Zdravnica Sonja Masle si je celo življenje želela v misijone. Želja se ji je uresničila, ko je stopila v pokoj. Kljub letom dobro prenaša podnebje, vročino in trdo delo. Medicinski sestre Marija Veider in Jožica Rihar delujeta v ambulanti v Tangainononyju. Borita se za preživetje otrok, ki so obsojeni na smrt zaradi nedohranjenosti, neopornosti, nevednosti. Z domačimi pomočnicami cepita otroke, mame pa prosvetlujejo in poučujejo zdravstveno vzgojo.

Branka Kladnik se na Slonokoščeni obali ukvarja z vzgojo deklet v kmečko gospodinjstvi šoli.

Laična misijonarka Anica Tomažič

Sestra Mihelanga mi je rekla: »Gospod, zakaj ne povabite v Gorico Anico Tomažič? Sedaj živi v Ljubljani in bi brez težav prišla v Gorico«.

Dober nasvet je prav upoštevati. Pa smo Anico povabili. Oglasila se je po telefonu in določila sva dan in uro prvega srečanja.

Pripeljala se je s svojim avtomobilom. To je bilo prvo dobro znamenje, da spada v sedanji čas. V razgovoru je bila sproščena, vesela. Pa sva začela:

»Gospodična, odkod pa ste doma?«

»V Vrhpolju sem se rodila, v družini z desetimi otroki,« pomembno poudari. »Moj brat je Jože, sedaj kaplan v Bovcu.« »Sedaj v Sloveniji vsi študirajo, kje ste vi študirali?«

»Osnovno šolo doma, potem pa gimnazijo v Ljubljani. Po maturi sem se vpisala v šolo za delovno terapijo in sicer za rehabilitacijo.«

»Vidim, da ste si izbrali hvaležen poklic za žensko, ki naj ima najprej srce in potem še strokovno usposobljenost. Toda kako ste se odločili za delo v misijonih?«

»Veste, naša vas je nekako misijonsko usmerjena. Naši župniki so nas vedno uvajali skrb za misijone. Poleg tega sem imela v vasi že zgled. Iz naše vasi je namreč s. Zora Škerlj, ki deluje v Afriki. Tako je tudi v meni dozorela misel, da vsaj nekaj svojega življenja darujem za misijone.«

»Kdaj ste odšli v misijone in kam?«

»Odločila sem se za pomoč našim misijonarjem na Madagaskarju. Odšla pa sem leta 1985 za tri leta.«

»Na Madagaskarju je kar precej naših misijonarjev. V katerem kraju ste se ustavili?«

»Potrebovali so me v bolnici v Tangainony. Istočasno kot jaz pa je prišla tudi Tratnik Doroty iz Toronta, prav tako laična misijonarka. Z delom sva začeli pri s. Marjeti Mrhar, ki je tam že več kot 20 let in zelo uspešno vodi krajevno ambulanto. Njej sva po-

magali. Ambulanta je bila zasedena od jutra do večera. Prišlo je od sto do tri sto oseb na dan.«

»Kako ste ljudem pomagali v ambulanti?«

»Pacienti so prihajali z različnimi tropskimi boleznimi: krvava griža, gliste, malarija in podobno. Posebno veliko je bilo otrok, pa ne samo zato, ker tam imajo veliko otrok, temveč zato, ker so otroci nekaterim boleznim bolj izpostavljeni, posebno glistam in griži. Obe ti bolezni pobereta veliko otrok. Matere pač ne poznajo osnovnih elementov higijene. Počasi pa smo jih le prevzgojile in dosegle tudi kak uspeh. V nečem pa nismo uspele: da bi si po-

stavili zaprta stranišča.«

»Takšno delo v ambulanti pa zahteva tudi potrebne zdravil. Kdo vam jih je poskrbel?«

»Dosti zdravil nam je pošiljala nemška dobrodelna organizacija *Mereor*. Pa tudi iz Kanade, od koder je bila Tratnikova, so prihajali kontejnerji z zdravili. Iz Slovenije so nam pomagali, kolikor so pač mogli.«

»Ali dobivajo misijonarji pomoč tudi od domačinov?«

»Polagoma rastejo poklici tudi med domačini. Tako nam je v ambulanti pomagala učiteljica Malgašica; kot pomočnica je zelo prav prišla, posebno ker je znala domači jezik. Tudi me smo se za silo naučile njih jezika, saj drugače ne gre.«

»Kdaj ste se vrnila z Madagaskarja?«

»Sedaj je v praksi, da laično osebje gre v misi-

Anica Tomažič

jone najmanj za tri leta. Tako se glasi pogodba. Po treh letih sem se tudi jaz vrnila v Slovenijo. Sedaj sem zaposlena na Zavodu za rehabilitacijo invalidov, posebno otrok. Skrbimo tudi za njih prosti čas z igrami, izleti in podobnim.«

»Ali imate še kake stike z misijoni?«

»Poverili so mi skrb za laične misijonarje v misijonih in pa progando za misijonarje-laike.«

K. H.

Nadškof A. V. Bommarco in goriške laične misijonarke v Maliju (1989)

Človek, zemlja in mesec (Humoreska)

Oj mesec, stari prevarant, če si doslej laži mi klatil, ne boš me vodil več za nos, če spet zapel bi tebi v čast, bi prazno slamo mlatil.

Nekoč sem klical te drugače. Ti bil si luna, jaz tvoj fant, če vedel bi, kako lokavo spreminjaš svoj obraz vsak hip, navil bi tebi druge strune, si danes polna, jutri ščip. Pozabi, bil sem pač »za luno«.

Veš, kdaj spoznal sem te na mah? Ko je v samoto tvojih skal ameriška stopila peta in mi prinesla ogla prah, joj kakšna slika! Sam dolg čas!

Če rekel sem preveč, odpusti! Zapravi ti nisi prevarant — veš včasih se širokoustim — a če primerjam zemljo s tabo — tam v dalji krasotica plava, kleče slavim Boga Očeta, ki jo tak pravljico je ustvaril.

Ti moja zemlja, ti moj mit, naj zvezde se gredo solit!

Tu je življenje, tu je mrak, tu ptički so, tu luč je, zrak.

Kje najdeš v zvezdah Nazaret?

Kje lepšo devo kot Marija, iz Nje pgnal je Sad in Cvet, zato obljubljam iz srca, ostanem, zemlja tvoj poet...

Jože Cukale, Indija

Edina slovenska misijonska revija

Misijonska obzorja

BERI, NAROČI SE!

Duhovnik Lino Cocci

Ob 40-letnici mašništva, junija 1986, je g. Lino Cocci prejel mnogo iskrenih voščil. Na letošnji praznik sv. Jožefa je poteklo 25 let, odkar redno mašuje tudi za slovenske vernike, kamorkoli ga ena ali druga župnija kliče. Vedno je na voljo za spovedovanje ali druge verske obrede. Katoliški glas je že ob drugi priložnosti naglasil požrtvovalno delo g. Cocci-ja po župnijah, kjer ni stalnega slovenskega duhovnika. Naj mu bo zato tudi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala.

Iz njegove avtobiografije so razvidne težke okoliščine in revščina, skozi katere se je prebijal v rodni Istri - Pazinu in kjer je dozorl njegov duhovniški poklic. Današnja mladina bi iz teh preprostih zapisov razbrala opogumljajoče vabilo, kako preprosta je pot, ko Bog ga kliče na delo v svoj vinograd, ne da bi pričakovali izrednih navdihov.

Vojaška leta, brez sedanjih olajšav, o katerih se takrat ni smelo niti sanjati, so ga še bolj utrdile v disciplini in odgovornosti. Kljub trdim pogojem, si je vzel za vodilo, da bo med vojaškim rokom povod med prvimi; kot predsednik Katoliške akcije pa nikoli drugi. Veliko se je trudil za širjenje katoliškega tiska med mladino ter pomagal pri ustanavljanju novih sežev za zbiranje mladih. Ob pomankarju sredstev je prišla v poštev prodaja starih časopisov, rabljenih steklenic in drugega materiala.

Branje življenjepisa sv. Janeza Vianneja ga je dokončno vzpodbudilo, da se nanovo loti študija. Bodril se je ob njegovem zgledu, da to, kar je zmožni arški župnik, ki ni bil najbolj bistre glave, bo zmožni tudi on. Med študijem je bil ponovno večkrat klican k vojakom. Kljub neštetim težavam v času vsakovrstnih nevarnosti je vztrajal pri študiju med semenišči v Kopru in Gorici.

Leta 1946, 28. junija, ga je škof Santin posvetil v duhovnika in 30. junija je daroval novo mašo v Pazinu. Imenovali so ga za vikarja v Draguču. Pridigal je v italijanščini in hrvaščini. Elektrike takrat ni bilo. Prejemali so mesečno liter petroleja, ki je moral zadostovati za hišno uporabo, za večno luč v cerkvi in za vzdrževanje ure na zvoniku, ki jo je lastno-ročno popravil in spravil v tek. V cerkvi je vernikom naročil, naj bi namesto miloščine prinesli vsak po eno jajce. Ob nedeljah je tako zbral do 480 jajc, ki jih

je oddal zadrugam. Izkupiček je šel za nakup cementa za popravilo treh cerkv.

Leta 1949 je na posredovanje g. Silvani-ja prevzel skrb za cerkev sv. Brigite in tam deloval do leta 1955. Istega leta se je nastanil v Trstu in bil imenovan za kaplana v begunskem taborišču na Opčinah. Železno barakvo, kjer se je vršil krojni tečaj, je moral izprazniti za nedeljsko mašo. Spovedoval je na prostem, pod drevesom.

Po enem letu je bil imenovan za pomočnika v Skednju in za upravitelja pri Sv. Mariji Magdalen (Kolonkovec). V pritičju stanovanjske hiše, obdane od barak za ljudi, ki so imeli stanovanjski izgon, so priredili kapelo za bogoslužje. Tu je deloval celih 14 let in dal pobudo za mašo tudi v slovenščini. Dve leti je upravljal tudi cerkev pri Sv. Barbari. Zlasti pa je bil dobrodošel v Marijinem domu v ulici Risorta, ko je dr. Prešeren prevzel župnijo v Trečah. Od tedaj je že dobrih 10 let, da ga smatrajo za svojega hišnega duhovnika.

Samo za poskušnjo je prvič maševal v slovenščini na praznik sv. Jožefa leta 1965; g. Marij Gerdol mu je pomagal pri prevodu pridige v slovenščino. Skromno rad poudarja, da je zadovoljen, ko pomaga nam, ki že toliko let nimamo nobenega novomašnika.

Poln dobre volje se ob raznih prireditvah preizkuša tudi v pesmi. Za godovna in druga praznovanja prejmejo njegovi bivši sošolci voščila v verzih.

Posebno priznanje gre g. Cocci-ju za italijanski prevod biografije našega svetniškega kandidata škofa Gnidovca. Iz obširne dokumentacije je zbral najbolj pomembne dogodke ter zvesto orisal značilne poteze škofove osebnosti, poleg tega pa še številna pričevanja iz škofiškega procesa v Ljubljani. Italijanski duhovščini in vernikom je s tem delom želel približati zanimanje za slovenskega svetniškega kandidata. Oseba italijanske narodnosti mi je v moje veliko začudenje rekla, da se ona rada obrača s prošnjo k škofu Gnidovcu.

Za zaključek naj bo povedano še to, da se je ob 100-letnici smrti škofa Dobrila, 13. januarja 1982, od italijanske tržaške duhovščine razen škofa Bellomija edino g. Cocci udeležil spominke slovesnosti pri Sv. Ani in v stolnici sv. Justa.

F.V.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

pridevi revijo revijo otroških in mladinskih zborov

Pesem mladih

v Kulturnem domu v Trstu v nedeljo 25. marca ob 17. uri.

Iz slovenske Koroške

Nadškof Suštar in minister Busek predavala skupaj

Dom v Tinjah je letos organiziral niz predavanj na temo: »Manjšinska politika v Avstriji na novi poti«. V sredo, 21. februarja, sta predavala ljubljanski nadškof, slovenski metropolit, dr. Alojz Suštar in avstrijski minister dr. Erhard Busek.

Ljubljanski nadškof dr. Alojz Suštar je v svojem predavanju izrecno odklonil vsak nacionalizem in šovinizem, ki sta po svoji vsebini vedno protikršćanska in nasprotujeta resnici o človeku, kakor tudi resnici, da smo po Kristusovem odrešenju vsi božji otroci in poklicani k istemu cilju. Nekaj zelo žalostnega je, tako je nadaljeval, če se tudi med prepričanimi kristjani pojavljajo oblike nacionalizma in šovinizma. Evangelij nas spodbuja k odpuščanju krivic, k spoštovanju vsakega človeka in k resnični dobrohotnosti in ljubezni.

Minister Busek je ob nekdanji kaže veliko posluha za dogajanje na Vzhodu. Podčrtal je, da bo zelo odločno, kolikor bodo kristjani lahko oblikovali novo Evropo. Nevarnost novih nacionalizmov je zelo velika. Če bomo znali premostiti in sprejeti drugačnost, bomo lahko gradili enotnost Evrope v različnosti. Minister je napovedal pospešene kulturne stike med Avstrijo in Slovenijo.

Celovec: predstavitev knjige

»Lojze Bratuž«

V petek, 16. marca, so ob številni udeležbi častnih gostov predstavili knjigo »Lojze Bratuž - 50 anni dopo - po 50 letih«, ki jo je na pobudo dr. Mirka Spacapan,

odbornika za šolstvo, izdala Goriška pokrajina. Dvojezična knjiga je zbudila mnogo pozornosti tudi pri koroških časnika-rih, saj je prav predstavitev v Celovcu bila na visoki uradni ravni: udeležili so se je predsednik goriške pokrajine Gianfranco Crisci, odbornik za kulturo G.B. Panzera, italijanski generalni konzul v Celovcu Roberto Martini in seveda poudarjen odbornik dr. Mirko Spacapan. Tudi Bratuževa družina je počastila predstavitev s svojo navzočnostjo. Vdovi, Ljubki Sorli je vodja Mohorčeve založbe, v katere knjigarni je bila predstavitev, inž. Franc Kattinig v kratkih in prisrčnih besedah čestital za 80. rojstni dan in ji poklonil bibliofilsko izdajo Prešernovega sonetnega venca z ilustracijami Valentina Omana. Med tem ko je predsednik Crisci poudaril v svojem govoru predvsem dejavnost goriške pokrajinske uprave, ki hoče s predstavitvami kultur narodov, ki živijo na njenem področju, dati zgled, kako naj bi ustvarili jutrišnjo Evropo narodov, je dr. Rafko Dolhar nakazal v svoji trojezični predstavitvi knjige predvsem dolžnost sedanje demokratične družbe, da prispeva k preprečitvi »naravne asimilacije« manjšin in da vse stori za poravnano škodo, ki so jo Slovenci na Primorskem utrpeli pod fašizmom. Premalo je se sklicevati na to, da pač zdaj vlada demokratična družba, ki je fašizem odpravila. V obojestranskem upanju, da bodo take predstavitve postale reden program stikov med Slovenci v Avstriji in Italiji, so se razšli iz Mohorjeve hiše.

rb

Estonska in Letonska

V teh dveh sovjetskih republikah so bile svobodne volitve. Zmagale so stranke, ki zagovarjajo neodvisnost in suverenost teh republik.

Dva škofa na Socerbu

Župani obmejnih občin Doline, Kopra in Sežane so se dogovorili, da bo v soboto, 31. marca in v nedeljo, 1. aprila možen prehod državne meje z navadnim osebnim dokumentom na maloobmejnem bloku na Socerbu in v Botaču. Uradno srečanje treh županov bo 31. marca ob 10. uri na Prebenegu in nato odhod proti Socerbu.

V jami na Socerbu bo tudi maša in sicer v soboto, 31. marca ob 10.30. Somaševala bosta tržaški škof Bellomi in koprski škof Pirih.

Skupno tržaško romanje in potovanje na Madžarsko

Letos je pri potovalnih agencijah veliko povpraševanja za potovanja na Madžarsko. Zato se nam je šele sedaj posrečilo zagotoviti hotel v Budimpešti. Potovanje bo od 2. do 6. julija. V Budimpešti imamo hotel A kategorije. Ogledali si bomo zanimivosti mesta in okolice.

Cena potovanja: 550.000 lir (vožnja, prenočevanje, hrana od kosila prvega dne do kosila zadnjega dne, vstopnine za ogled, strokovno vodstvo). Stroški za doslej obvezni vizum in morebitni skupni potni list so posebej.

Vpisujejo vsi slovenski duhovniki na Tržaškem. Ob vpisu se da na račun 200.000 lir. Pohitite z vpisom. Število je omejeno.

Romanje in potovanje organizira odbor Duhovske zveze. Za pojasnila se obračajte na g. Stanka Zorka, tel. 414646, najbolje v večernih urah.

Sv. Ivan - Trst

V nedeljo, 11. marca, smo imeli v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu lepo prireditev. Z njo se je hotela svetoviranska mladina oddolžiti spominu največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna.

V pesmi, glasbi in predvsem besedi smo počastili življenje in delo velikega pesnika in Slovenca, ki ima tudi za nas danes veliko sporočilno vrednost. Na podlagi Romana o Prešernu si je prireditev zamislil Adrijan Rustja; mlade je na nastop pripravila Hedvika Kandut.

V dvorani je že takoj na začetku ustvarilo primerno razpoloženje ubrano petje mladinskega zbora »Kresnice« od Sv. Ivana pod vodstvom s. Karmen. Rdeča nit prireditve je bilo pripovedovanje Marjana Kravosa in njegove soproge Tatjane nekaterih značilnih odlomkov iz romana o Prešernu.

Poslušanje bi bilo verjetno nekoliko utrudljivo in dolgočasno, če ga ne bi prekinjali domiselni glasbeni vložki in recitacija iz Župančičeve Dume mladih Svetovirčanov. Na klavir nam je zaigral mladi in nadarjeni Pavel Biancuzzi, z jasno in odločno besedo so nam recitali Jasmin, Kristina, Peter R., Janez, Peter C., Katja in David. Med klavirsko spremljavo Tomaža Simčiča je solo zapel Ivan Žerjal. Glasbene točke je zaključil na orgle Andrej Pegan.

Blagodejna domača beseda nam je približala vedno aktualno problematiko, ki je iz Prešerna naredila občutljivo pesniško dušo: ljubezen in skrb za slovenski jezik, razdvojenost in trpljenje, ki spremljata vsako človeško življenje in nepotešeno ljubezen...

mn

Bazovica

Slovensko stalno gledališče nam je nudilo v soboto zvečer res lepo prireditev. V »Povesti služkinje Zerline« je odlično nastopila Bogdana Bratuževa. Prav pričevalno je nastopila kot stara žena ki obuja stare spomine svojega službovanja pri visoki gospodi. Pri ubujanju doživlja vsemogoče duševne težave, ki jih ima ženska v odnosu do moških, zlasti takih, ki ne poznajo zvestobe v zakonu. Dobro uro je občinstvo sledilo veliki zbranosti pripovedovanju služkinje. Človek se je vprašal, kako je mogoče celo uro neprestano govoriti z globokimi občutki duševnega boja. Škoda, da je pristostvovalo igri le malo občinstva in še to iz drugih vasi. Skoraj nič mladine. Velika vas Bazovica bi lahko več oseb imela na bogatih prireditvah.

Obnova misijona. Lansko leto smo v postnem času lepo izpeljali misijon: dva tedna za italijanske vernike in nato dva tedna za slovenske vernike. Trije misijonarji so obiskali vse družine v sedmih vaseh: Bazovica, Gropada, Padriče (bazov-

ska župnija), Gročana, Pesek, Draga in Botač (župnija sv. Tomaža). Sejali so na trdih kraških tleh. Samo dobri Bog ve, koliko semena je vzkilo in sedaj nadaljuje svojo rast. Dejstvo je, da imajo vsi najlepše spomine na dvotedenski misijon, ki so ga vodili zelo prijazni misijonarji. Isti se bodo letos vrnili k nam za obnovo misijona in sicer od srede, 28. marca, do nedelje, 1. aprila. Svečana bogoslužna opravila obiski bolnikov in ostarelih bodo zahtevali veliko naporov, skrbi za dober uspeh. Upajmo, da bodo verniki lepo sprejeli vabilo k obnovi misijona.

V nedeljo, 1. aprila, bo slovesen zaključek misijona obeh župnij v bazovski cerkvi in potem v župnijski dvorani. V cerkvi bo zahvalna božja služba, v dvorani pa bomo obhajali »praznik staršev«. Nastopili bodo učenci osnovne šole »Trubar« in šole na Pesku. Misijonarji bodo spregovorili o vlogi staršev. Vesel zaključek nam bodo preskrbele »Zvezde« z Opčin. To je ansambel, ki je lansko leto nastopil v Kanadi. Pesmi in slike nas bodo ponesle v daljino Kanado.

Naš izlet-romanje v Poreč - 25. aprila. Do Poreča bomo potovali po notranji Istri, mimo Sočerge, Buzeta, Istrskih toplic Sv. Stefana. Na poti se bomo ustavili na grobu našega nekdanjega župnika Tomislava Bankota, ki je veliko dobrega napravil med nami v vojni dobi. Od Poreča, kjer bo somaševanje s poreškim škofom, se bomo podali ob istrski obali do Portoroža, kjer bomo imeli kosilo. Zaključili bomo v Piranu in Strunjanu. Lepo število se je že vpisalo za romanje.

Predvolilne priprave na Tržaškem

Priprave strank za majske upravne volitve so v polnem teku na Tržaškem. Poročali smo že, da je pripravam na volitve bila posvečena zadnja seja pokrajinskega sveta SSK v Trstu. Sedaj so na delu strankine sekcije v občinah Devin-Nabrežina, Dolina, Zgonik in Repentabor. Glavna skrb velja izbiri kandidatov in sestavi programov.

V občini Devin-Nabrežina in Dolina, ki imata nad pet tisoč prebivalcev (prva 8 tisoč in druga 6 tisoč) bodo volitve za obnovo občinskega sveta potekale po proporcionalnem sistemu, v občinah Zgonik (2200 prebivalcev) in na Repentaboru (850 prebivalcev) pa po večinskem sistemu. Zato mora SSK v teh občinah zastaviti vse sile, da ohrani svoje manjšinsko zastopstvo, če že ne more stvarno računati na doseg večine. V Nabrežini in Dolini pa so realne možnosti, da SSK ohrani ali tudi ojači svoje zastopstvo v občinskem svetu.

Na splošno vlada precejšnje zanimanje za prihodnje majske volitve, ker le-te bodo neke vrste politična preveritev globokih sprememb v deželah Vzhodne Evrope z bivšimi komunističnimi režimi. To velja še posebej za slovenske volivce, ki so ves povojni čas bili mesijansko navezani na ideale komunizma, ki so propadli prav tam, kjer so jih skušali nasilno uresničiti.

Težko je namreč predvidevati, kako bodo omenjeni dogodki vplivali na razpoloženje volivcev in kakšne upravne večine bodo možne v okoliških slovenskih občinah po 6. maju, kjer se voli po proporcionalnem sistemu. Neke vrste preživelo anomalijo predstavlja dolinska občina, kjer je KPI doslej obdržala absolutno večino svetovalcev (11 na 20). Tudi v tej zadnji mandatni dobi je k upravljanju pri-egnili še 3 svetovalce PSI. V opoziciji pa so bili 3 svetovalci SSK in 3 svetovalci DC. Že na osnovi rezultatov zadnjih deželnih in evropskih volitev pa izhaja, da KPI nima več absolutne večine. Če se bo ta težnja potrdila 6. maja, bodo tudi v dolinski občini možne nove koalicijske povezave.

Poročajo, da se zlasti sekciji SSK v Nabrežini in Dolini skrbno pripravljata na volitve in da bosta njuni kandidatni listi znatno prenovljeni tudi z mladimi predstavniki, katerih odziv je prav dober.

Mindszenty se bo vrnil na Madžarsko

Kardinala Mindszentyja je nova madžarska vlada rehabilitirala. Kard. Mindszenty je pokopan v romarski cerkvi v Mariazell. Sklenjeno je bilo, da bo našel svoj zadnji dom na Madžarskem. Prenos bo pred papeževim obiskom na Madžarskem, ki je predviden za september prihodnjega leta.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Natalia Ginzburg

INTERVJU

Režija Boris Kobal

V ponedeljek, 26. t.m., ob 20.30

Abonma red A - predpremiera.

V torek, 27. t.m., ob 20.30

Abonma red B - predpremiera.

v Kulturnem domu v Gorici

★

V sredo, 28. t.m., ob 20.30

Abonma red D - predpremiera

V četrtek, 29. t.m., ob 20.30

Abonma red E - predpremiera

V petek, 30. t.m., ob 20.30 - Abonma red A

v Kulturnem domu v Trstu

NABIRKA ZA KATOLIŠKI TISK NA TRŽAŠKEM 1990

Sv. Ivan	900.000
Novi sv. Anton	600.000
Sv. Križ	500.000
Mačkolje	465
Opčine-Bane-Ferlugi	369.000
Rojan	300.000
Skedenj	300.000
Sv. Jakob	260.000
Boršt	230.000
Zavljje	163.000
Barkovlje	161.000
Dolina	150.000
Salezijanci	148.200
Bazovica	135.000
Repentabor	112.000
Podlonjer	110.000
Boljunc	100.000
Ricmanje-Domio	100.000
Kolonkovec	90.000
Sv. Barbara	80.000
Trečje	75.000
Kontovel	74.000
Sv. Vincenc	70.000
Sv. Ana	68.000
Pesek	31.000

Skupaj lir 5.591.200

Nabrežina	550.000
Štandrež	485.000
Marijine sestre - Gorica	200.000

Skupaj 1.235.000

Stanje slovenske duhovščine v številkah

Dne 1. januarja 1990 je bilo stanje duhovščine v Sloveniji naslednje:

Škofija Koper: 183 inkardiniranih duhovnikov, med temi 23 upokojenih. Povprečna starost 53 let. Poleg svetnih duhovnikov je bilo v škofiji 23 redovnikov, 22 bogoslovcev in 8 gojencev v malem semenišču v Vipavi.

Nadškofija Ljubljana: V škofijo vpisanih ter doma živčih 359 duhovnikov; v tujini živčih 95. Povprečna starost 50 let; upokojenih 92. V škofiji je bivalo še 169 redovnikov. Bogoslovcev ima ljubljanska škofija 53, v malem semenišču v Vipavi pa 11 gojencev.

Škofija Maribor: Inkardiniranih duhovnikov 348, med temi 48 upokojenih; povprečna starost 51 let; redovnikov 83.

Kamenčki

Kako bo lepo...

V letu 1917, ob začetku rdeče revolucije v Rusiji, je Stalin napisal knjigo »Država in revolucija«. V tej knjigi pod podnaslovom »Vsakemu po potrebi in vsakemu po zmožnostih« takole piše:

Pod novim režimom bodo ljudje tako navajeni spoštovati življenjske in družbene zakone in človekovo delo bo povsod tako uspešno, da bodo vsi delali prostovoljno in z veseljem, ne da bi jih kdo spodbujal ali nadzirali in bo vsak dal kar more. Nehala bo zloraba in nihče ne bo več delal pod gospodarjem kot suženj, vse bo spodbujal s svojim navdušenjem. Nič več ne bo revščine ne več zločinov in končno ne bo treba ne države ne vlade. Zadostovali bodo ideali za soglasje in za mir v družbi.

Ko je po Leninovi smrti Stalin prevzel oblast, je poslal v razne gulage (delovna taborišča) nad 20 milijonov ljudi na »prostovoljno« delo, kjer so delali »z veseljem« in ne kot sužnji; ukrajinskim kmetom (kulakom) je odvzel zemljo in jih poslal v Sibirijo za »soglasje in mir v družbi«; nad deset milijonov jih je tako pomrlo. Svoje najozje tovariše komuniste je dal postreliti, da ne bo več »zločinov v sovjetski družbi«.

Zaradi teh njegovih zaslug rušijo sedaj njegove spomenike.

(c - k)

GORIŠKE NOVICE

Srečanje Slovenske skupnosti in Slovenske kmečke zveze

V Smartnu v Brdih sta se v soboto, 17. marca, srečali Sekcija Slovenske skupnosti iz Števerjana in Slovenska kmečka zveza - Podružnica Goriška Brda.

V imenu gostiteljev je iz zamejstva najprej pozdravil predsednik Briške podružnice SKZ Boris Jakonič, ki je tudi predstavil program Slovenske kmečke zveze ter svoje sodelavce.

Gostje so podčrtali nujnost sodelovanja med obema organizacijama, ki sta si sorodni po idejah in po članih, saj gre za Brice, ki jih ločuje samo neka meddržavna ločnica, v bistvu pa gre za sosede s podobnimi problemi in težavami. Predstavili so politično situacijo v zamejstvu in v ožjem, briškem področju. Prikazali so tudi gospodarsko stanje slovenskih vinogradnikov in kmetov nasploh ter se zaustavili tudi ob turističnem razvoju Brd na italijanski strani, kjer je razvita dobra gostinska ponudba s skupno 5000 sedeži.

Predstavniki SKZ pa so orisali sedanje stanje v Sloveniji in v Brdih, s posebnim poudarkom na bližnje volitve. Govora je bilo nadalje o težavah briških kmetov, o težnjah prebivalcev Brd po samostojnem politično-upravnem organiziranju, saj so Brda področje s 5500 prebivalci, a brez svojega samostojnega politično-upravnega središča. SKZ, so dejali, si bo prizadevala za pošteno agrarno reformo, s katero bi se družbena zemljiška lastnina razdelila družinskim kmetijam, pri tem pa so zavrnili podtakljanje glede odvzema privatne zemlje nekdanjim kolonom.

Skupna je bila ugotovitev, da meja, ki je ločevala ne samo dve državi, pač pa tudi dva različna politična in gospodarska sistema, bo po spremembah v Sloveniji izgubila svoj pomen, zato je nujno tesnejše sodelovanje med briškim prebivalstvom, njihovimi kulturnimi organizacijami in seveda tudi političnimi strankami.

S tem v zvezi so se domenili, da bo za zamejce Števerjanske sekcije Slovenske skupnosti koordinirala stike s sosednjo in sorodno organizacijo v Brdih.

Predstavniki slovenske skupnosti so bili povabljeni tudi na predstavitev kandidatov DEMOSA v Novi Gorici 20. in 28. marca.

STANDREŠKA DEKANIJA

vabi na

TEOLOŠKI TEČAJ

22. marec: dr. Ivan Štuhec - Cerkev in njeno misijonsko pričevanje.

29. marec: dr. Ciril Sorč - Cerkev obhaja skrivnost odrešenja (pogled na pokoncilsko liturgijo).

Predavanja bodo

v mali dvorani Katoliškega doma,

začetek ob 20.30

Problemi slovenskih šol na seji SSS - Tajništvo Gorica

Na zadnji seji SSS - Tajništvo Gorica se je v glavnem razpravljalo o že večkrat preučevanih problematikah in problemih, ki segajo od priprave skupine strokovnjakov za tiskanje priročnikov, ki naj nadomestujejo manjkajoče primerne učbenike, in ponovnega pregledovanja seznamov tistih dijakov, ki so se vpisali v italijanske šole ali ki so še neodločeni, pa do razglabljanja o možnosti višanja števila učnih ur na osnovnih šolah in o potrebi uvajanja angleščine.

Odborniki so začasno predlagali imena treh kandidatov za volitve v komisijo za vprašanja slovenske šole, ki bodo 5. aprila.

Kot napovedano, bo 29. marca, sindikalno zborovanje za učitelje. Sindikat je povabil prof. Santeusania, ki bo govoril o reformi osnovne šole in iznesel predloge SNAISA glede omenjene reforme.

SSS je vabljen na zborovanje sindikatov iz Slovenije, ki bo 6. in 7. aprila v Ljubljani.

20. aprila se bo goriški sindikat srečal s predstavniki novogoriških sindikatov.

SSS je poslal prošnjo, ki je bila neformalno odobrena, da Pokrajinski odbor SKGZ za dodelitev primernega prostora v Križni ulici, kjer bi imel sindikat svoj arhiv.

Pedagoški svetovalec iz N. Gorice D. Štekar poroča o odgovorih, ki jih je dala anketa med novogoriškimi dijaki, in razlo-

gih glede vpisovanja v slovenske in italijanske šole na tej strani meje, ter presnovi šolstva v Sloveniji.

Praznik goriških zavetnikov

Kot vsako leto smo v petek, 16. marca, v Gorici obhajali praznik zavetnikov našega mesta sv. mučenca Hilarija, škofa in Tacijana, diakona. Bil je šole prost dan, uradi so bili zaprti, trgovine pa so bile le nekatere odprte.

V stolnici, ki je tema mučencema posvečena, je bila nadškofova slovesna maša, kjer so mestni župniki in drugi duhovniki z njim somaševali. G. nadškof, ki se je pred tem dnevom vrnil z zdravstvenega oddiha, je v pridigi razvil misli o bodočih mestnih volitvah in poudaril, kako smo vsi dolžni skrbeti za blagor občine in smo zanj tudi soodgovorni. Poudaril je tudi odgovornost tistih, ki jim volivci zaupajo usodo občine. Ob koncu govora je v slovensčini pozdravil tudi naše vernike, kar je prav, saj je to skupno bogoslužje cellega mesta.

Naj sveta oglejska mučenca, zavetnika mesta, varujeta tudi našo mestno slovensko duhovnost, da se bodo v njej zbirali vsi naši ljudje in se bodo ohranjala verska izročila naših prednikov.

Sovodnje

»Zapojmo pesem« je bil naslov lepega pevskega večera v Kulturnem domu v Sovodnjah 16. marca. Program si je na izviran način zamislila in dovršeno izvedla vokalna skupina »Sovodnjska dekleta« pod vodstvom Sonje Pelicon.

Sporod petnajstih pesmi Stanka Jeričija in Ignacija Ota je prepletal recital sedemnajstih poezij iz zaklada pesniških ustvarjalcev Ljubke Šorlijeve, Petra Butkoviča-Domna, Otona Župančiča in Srečka Kosovela. Predstavnica skupine Nada Devetak je v pozdravnem govoru poudarila pomen večera in podčrtala trojno zahvalo predvsem S. Jeričiju, ki je uglasbil tri poezije P. Butkoviča-Domna, I. Ota je tonsko opremil poezijo domačina Franja Rojca »Pozimi na Krasu«. Z verzji pa so dekleta hotela izreči zahvalo pesnici L. Šorli ob njenem visokem jubileju. Škoda, da je bila pesnica odsotna. Zadržan je bil tudi S. Jeričijo.

Kulturni večer v Sovodnjah pa je s svojo prisotnostjo počastil skladatelj Ota, ki je s kranjskim naglasom izrazil dekletom visoko priznanje za uspešen večer ter obljubil pripravljenost za nadaljnje sodelovanje.

Program so izvajale: Nada Devetak, Danila Petejan, Sonja Pelicon, Valentina Milocco, Nadja Fajt, Tatjana Cotič, Irena Gulin, Alenka Florenin, Majda Pelicon in Tanja Kuzmin.

Remo Devetak

Pohod prijateljstva

Letos se bo že petnajstič vršil Pohod prijateljstva in sicer v nedeljo 1. aprila. Pohod gre iz Gorice ob 10. uri (zbiranje na Travniku) v Novo Gorico in nazaj; pot bo dolga 13 kilometrov.

Vsako leto se pohoda udeležijo nekaj tisočev mladih, a tudi starejših. Zaključil se v Gorici pri salezijancih s kosilom za vse udeležence.

Špacapan predlagal obvezen pouk v slovenščini

Da bi se v sklopu dežel Alpe-Jadran ljudje čimbolje spoznali in zbližali ter kar se da omilili svoje nacionalistične prijeme v smislu vedno večje evropske integracije, je potrebno, da se v Furlaniji-Juljski krajini, Koroški in Sloveniji vpelje obvezno šolanje v treh jezikih (slovensko, italijansko in nemško).

To je argument, o katerem je pokrajinski odbornik Slovenske skupnosti dr. Mirko Špacapan pozval goriški pokrajinski svet naj se izreče.

V svojem govoru je velik del posvetil problemu onesnaževanja okolja in opozoril na skorajšnje odprtje kamnoloma pri Lokvici na Krasu, ki naj služi za pridobivanje potrebnega kamena za gradnjo bodoče avtoceste Razdrto-Vrtojba, ki pa bo obenem močno nevarna za prebivalce Mirna in sovođenjske občine. Ti bodo morali vdihavati istočasno strupe upepeljvalnika in prah iz kamnoloma s predvidljivimi posledicami na zdravje.

Kar se tiče zdravstva, pa se je Špacapan zavzel za večjo nego za ostarele bolnike, ki so v bolnišnicah često prepuščeni samim sebi, ker jih bolnišniško osebje, premalo plačano in nemotivirano, večkrat pa tudi nečloveško, sploh ne pogleda ali ne sliši.

DRUŠTVO »F. B. SEDEJ« - ŠTEVERJAN

vabi na premiero ljudske igre

»Domen«

v nedeljo 25. marca ob 17. uri v Sedejevem domu v Števerjanu

Orgelski koncert v Gorici

Prejšnjo sredo, 14. januarja, je bil v goriški stolnici orgelski koncert prof. Huberta Berganta. Prireditelj je bilo SKPD Mirko Filej v Gorici. Koncerta se je udeležilo lepo število ljubiteljev te vrste glasbe, ki pa seveda ne privablja množične udeležbe.

Slovenski orgelski virtuoz je našemu občinstvu že dobro znan, saj že dolgo vrsto let nastopa po raznih goriških cerkvah. Sploh veliko koncertira doma in v tujini. Med zadnjimi naj omenimo uspešno turnejo v Bolgariji v mestu Varna. Kot znano je H. Bergant docent za orgle na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Sporod goriškega koncerta je bil zanimiv in raznolik. V preteklosti se je Bergant večkrat predstavil naši publikii tudi s monografskimi koncerti, npr. Bach ali Messiaen. Vsekakor je tudi to zelo zanimivo, vendar gotovo za poslušalca bolj zahtevno. Sedanji koncertni program je vseboval skladatelje od renesanse in baroka špansko-portugalske šole do sodobnikov. Tako so bili zastopani skladatelji Coelho, De Seixas, De Sousa Carvalho, Bach, Franck, Vienne, Vremšak, Klobučar in Tournemire. Koncert torej, ki je zajemal kar se da široko paleto komponistov in orgelskih šol v teku zgodovine glasbe!

Prof. Bergant je za posamezne skladbe zelo domiselno in primerno izbral ustrezno registracijo, ki jo tudi stolne orgle (tudi če včasih ne v popolni funkcionalnosti) nudijo. S tem je tudi ponovno pokazal svoj interpretacijski okus in rafinirano uporabo instrumenta. Bergant je spet opozoril na svojo izbrano in precizno tehniko ter razkril smisel za orgelsko ustvarjanje med sabo različnih si šol in glasbenih stilov. Vse to pa samo potrjuje umetniško dognano osebnost slovenskega virtuosa. Zato si lahko le želimo bodočih nastopov v našem mestu, kjer ima tudi orgelska glasba prav gotovo lepo število ljubiteljev. - ab

SKPD »F. B. SEDEJ«

in ansambel »LOJZE HLEDE«

razpisujeta

20. Zamejski festival domače glasbe, ki bo v Števerjanu 7. in 8. julija 1990.

a) Komisiji, ki ju bodo sestavljali strokovnjaki in predstavniki občinstva, bosta podelili naslednje nagrade:

- nagrada za najboljšo 1. izvedbo in trofej društva »F. B. Sedej« 1.000.000 lir;
- nagrada za najboljšo melodijo 700.000;
- nagrada za 2. najboljšo izvedbo 500.000;
- nagrada občinstva 300.000;
- nagrada za najboljšo besedilo 200.000;
- posebna nagrada za najboljši zamejski ansambel.

b) Komisiji bosta sestavljeni: komisija za ocenjevanje besedil, komisija za ocenjevanje glasbe.

c) Organizator si prevzame stroške za kosilo, večerjo in prenočišče nastopajočih.

Za ansamble veljajo naslednji pogoji:

1. Na Festival se lahko prijavijo vsi slovenski ansambli, ki gojijo slovensko narodno-zabavno glasbo.
2. Skladbi, ki ju bodo izvajali ansambli, morata biti izvirni ter prvič izvedeni na Festivalu v Števerjanu.
3. V prijavi morajo biti navedeni naslednji podatki: ime, priimek, datum rojstva, sedanje bivališče vodje in članov ansambla.
- Podatki morajo biti čitljivi in točni.
- Ansambli so dolžni poslati: notno gradivo v enem vzorcu; besedila pesmi; izpopolnjeno »prijavo«; sliko ansambla; kratko zgodovino ansambla.
4. Ansambli so dolžni sporočiti organizatorjem vsako spremembo v ansamblu.
5. Organizator si prevzame vso odgovornost pri spremembi samega razpisa.
6. Rok prijave traja do 31. maja 1990.

Naslov:

SKPD »F. B. SEDEJ«
Trg Svobode 6 - 34070 Števerjan - San
Florian del Collio (GO) Italija
Tel. 0481/884037 ali 884176

Občinski svet zapadel

V sredo, 21. t. m., je zapadel mandat goriškega občinskega sveta, kot tudi vseh ostalih občinskih svetov naše pokrajine, kjer bodo 6. maja občinske volitve. Tako tudi v slovenskih občinah Števerjan, Sovodnje in Doberdob. Prav na svojih zadnjih sejah, ki jih je bilo v teku enega tedna kar pet, je moral goriški svet odobriti proračun in še celo vrsto važnih upravnih sklepov.

Županovo politično poročilo o celotnem petletnem mandatu omenja v glavnem vse pomembne probleme Gorice. Med temi tudi gradnjo novih slovenskih šol in problem zakonske zaščite Slovencev, ki mora privedi do zaključka tega dolgoletnega vprašanja in korist celotne skupnosti. Za SSK je nastopil načelnik svetovalske skupine dr. Damjan Paulin in orisal stališče slovenske stranke do glavnih vprašanj občine.

Občinski odbor pa bo ostal na svojem mestu vse do izvolitve novega, kar bo verjetno enkrat poleti.

V nedeljo, 25. marca, ob 17. uri bo v nabrežinski cerkvi zahvalna maša ob 40-letnici mašništva. Župnik Bogomil Breclj vabi vse prijatelje, znance, zlasti pa številne dobrotnike. Po maši pa v župnijsko dvorano na družabnost s priložnostno veseloigro.

OBVESTILA

Podgora - romanje v Oglej »h koreninam naše vere«. Ob 13.30 odhod avtobusa izpred spomenika; ob 15. do 17.30 kateheza in ogled arheoloških izkopanin in bazilike; ob 18. vrnitev v Podgoro. Vpisovanje do 25. marca pri župniku. Cena 7.000 lir.

SKRD Jadro iz Ronk ter Krožek za socialno-politična vprašanja A. Gregorčič iz Gorice vabita v petek, 30. marca, na okroglo mizo: Ustava in slovenska manjšina. Sodelovali bodo: poslanec L. Rebulla, senator N. Battello in prof. Samo Pahor. Začetek ob 19.30 v občinski sejni dvorani v Ronkah.

Slovenska Vincencijeva konferenca v Trstu vabi članice, člane in prijatelje na postno duhovno obnovo, ki bo pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu, ul. Docce 34, v petek, 30. marca, ob 16.30. Sveta maša bo za duhovne poklice!

Srečanje za starejše občane, ki jih organizirajo slovenske dobrotelne ustanove, bo v sredo, 28. marca, ob 16. uri v ulici Donizetti 3. Govoril bo sociolog g. Ivan Bužecan na temo: Socialne potrebe in usluge. Sledi družabnost!

Molitveno srečanje za duhovne poklice bo tudi letos na velikonočno nedeljo, 6. maja, v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu.

★

Slovensko javnost v Italiji vabimo na javno pravzravo s kandidatom za predsednika Republike Slovenije dr. Jožetom Pučnikom »Slovenija in Slovenci v Italiji v devetdesetih letih«, ki bo v Kulturnem domu v Trstu v ponedeljek 26. marca ob 20.30. Zato odpade ponedeljkov večer v Društvu slov. izobražencev.

DAROVİ

Za Katol. glas: Alma Jakonič in Succo namesto cvetja na grob pok. staršev Kristine in Karla Jakoniča 10 can. dolarjev; B.B. ob 40-letnici mašništva 400.000 lir.

Za Goriško Mohorjevo društvo: Lojze Gruntar v spomin Zore Piščanc 27 kan. dolarjev.

Za cerkev v Podgori: osebje občine Števerjan v spomin na Jožefa Brescianija namesto cvetja na grob 100.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Vlasta, Savica in Ivica Sosič namesto cvetja na grob Ade Šferzi 50.000; druž. Vidau ob 6. obl. smrti moža odnosno očeta Rinkota 100.000; Lojzka Špangher-Sosič v spomin na moža Zorana 20.000 lir.

Za cerkev na Ferlugih: v spomin na pok. iz družine Emiliani-Prašelj 20.000 lir.

Ob 80. rojstnem dnevu Marije Glavič: hčerki Magda in Lina 100.000 za Marijino družbo v ul. Risorta 3 v Trstu in 100.000 lir za cerkev na Sv. gori.

Za misljon p. Kosa: N. N. 200.000; Danila Žerjal-Levstik v spomin na Marijo Križman 50.000; N. N. 30.000; Tončka Sosič 50.000 lir.

Pred dvema letoma je na Prestreljeniku ugasnilo mlado življenje Jožeka Bertolinija. Sv. maša zanj bo v stolnici 27. marca ob 7. uri, na obletnico smrti.

Sporod od 25. do 30. marca 1990

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.0 Mladinski oder: »Pravljica o jabolkih, ki pomladajo, in o živi vodi«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 »Yesterday ali Od jutri ne kadim več«. Satirični kabaret. 14.30 V studiu z vami: Sergej Verč (1. del). 18.15 V studiu z vami (2. del).

Ponedeljek: 8.10 Cetrkova srečanja (ponovitve). 9.10 Slovenska lahka glasba. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 11.30 Slovenski kantavtorji. 12.00 Štirinajst mest, štirinajst sanj. Piše Jurij Paljk. 12.40 Naša pesem. Mešani zbor Obala iz Kopra. 14.10 Igrajmo se skupaj! 15.10 Ta dom je naš (o ekologiji). 16.00 Mi in glasba. Simfonični orkester RTV Ljubljana. Prvi del koncerta. 17.10 »Vojna in mir«. 17.25 »Mladi val«. Tržaška dijaška tribuna.

Torek: 9.40 Kultura in ne. Prvotni pomen besede »intelligentnost«. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Naša pesem. Akademski pevski zbor Boris Kraiger iz Maribora. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba. Simfonični orkester RTV Ljubljana. Drugi del koncerta. 16.45 Postni govori. 17.10 »Vojna in mir«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji (ponovitve). 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.00 Zdravniška posvetovalnica. 12.40 Primorska poje. 14.10 Otroški kotiček: »Črno na belem«. 14.30 Na goriškem valu. 16.00 Mi in glasba. Glasbena kronika s Hrvaškega. 17.10 »Vojna in mir«. 17.25 »Mladi val« - radio za vas, vi in radio.

Četrtek: 7.30 Pravljiča. 9.40 »Oj, vojna moja, vojna kruta«. 11.30 Zvočne kulise. 12.00 »Nič ni za človeka nemogoče« - pomembni dogodki našega stoletja. 12.40 Primorska poje. 15.10 Cetrkova srečanja: Rezija '89. 15.40 Lahka glasba raznih narodov. 16.00 Mednarodno zborovsko tekmovanje Guido d'Arezzo. Zbora »S. Jacopo« iz Stockholma in »Cantoria Alberto Grau« iz Caracasa. 17.10 »Vojna in mir«.

Petek: 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.00 Iz filmskega sveta. 12.40 Primorska poje. 14.10 Otroški kotiček: »Narišimo pravljico!« 14.30 Od Milj do Devina. 15.10 Kulturni dogodki. 16.00 Mi in glasba. Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 16.45 Postni govori. 17.10 »Vojna in mir«.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitve). 9.40 »Sreča je kakor sonce: kadar je najlepše, zatone«. 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu. Godalni kvartet Glasbene matice. 11.30 Črnske duhovne pesmi. 12.40 Primorska poje. 14.10 »Tam za goro...« - Oddaja iz Benečije, Rezije in Kanalske doline. 17.10 Voščila. Pripravlja Jelka Cvelbar. 18.00 Dimitrij Kralj: »Čriček«. Radijska komedija.

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija	45.000
inozemstvo	70.000
zračna pošta	95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

Širite „Katoliški glas“